

Тема на деня ▶ 4-5
Банките ли са
зле, или лъжат
рейтингите

Трезорите в България са достатъчно ликвидни, казва Петър Андронов, гл. изп. директор на СИБАНК

Интервю ▶ 12-13

Акциите са по-доходоносни ОТ ИМОТИТЕ

▶ Галина Александрова, началник на секция „Дистрибуция на взаимни фондове“ в Eurobank EFG

 INSAOIL®
bulgarian petroleum company

www.insa.bg

Инвеститор ▶ 12
Продажбите на „Аркус“ се повишават с 12%

По-скромнен е ръстът на общите приходи, които се повишават с 3.3% на годишна база и достигат 73.5 млн. лв. Печалбата на оръжейния производител през миналата година е намаляла с 44.3% до 4.97 млн. лв.

News in English ▶ 11

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

pari.bg
Пари

Четвъртък

11 март 2010, брой 47 (4858)

USD/BGN: 1.43705

▼ -0.39%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.36100

▲ +0.39%

Българска народна банка

Sofix: 421.99

▲ +0.05%

Българска фондова борса

BG40: 117.19

▼ -0.20%

Българска фондова борса

ПО-ВИСОКИ ОСИГУРОВКИ САМО ЗА ЧАСТНИЯ СЕКТОР

Премиерът Борисов и неговият вицепремиер Дянков решиха, че могат да пълнят бюджета на здравната каса, като вдигнат здравните осигуровки за частния сектор, но не и за държавните ведомства. Дали в суматохата не са забравили предизборните си обещания за намаляване тежестите за бизнеса ▶ 2, 6

Коментар ▶ 3

С грешни ходове да не спре възстановяването

Все по-големите бюджетни разходи, спирането на реформите и увеличаването на данъчното бреме ще попречат на възстановяването на българската икономика

Новини ▶ 6

Строителството на „Тракия“ може да се забави

Гръцката компания „Терна“ и австрийската „Щрабаг“ са подали жалби до КЗК срещу обявяването на „Трейс“ за победител в конкурса за Лот 2 на аутобана

Новини ▶ 7

НАП допълни спорното указание с ново

Счетоводителите и бизнесът са още по-объркани след пояснението. Променихме указанието заради обществената натиск, каза шефът на агенцията Красимир Стефанов

Новини ▶ 8

Епі иска сливане на „Набуко“ и „Южен поток“

Обединението на двата проекта ще съкрати значително разходите за инфраструктура и инвестициите, твърдят от италианската компания, която е партньор на „Газпром“ в „Южен поток“

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Димитър Николов

Новоизградена пречиствателна станция за отпадни води беше открита вчера в бурзаския комплекс "Меден рудник". Стойността на инвестицията е над 6 млн. EUR. С нея ще решим голям проблем, свързан с екологичната безопасност на Бургас и региона, каза кметът Димитър Николов. Той поясни, че общината е собственик на пречиствателната станция и вече я отдава за ползване на ВиК дружеството в града.

Губещ
Гордън Божнай

Икономически спад от 6.3% през 2009 г. отчете Унгария с премиер Гордън Божнай, когото е бивш икономически министър. Унгарската икономика се е свила с 6.3% през 2009 г., показват окончателните данни, публикувани от централното статистическо бюро на страната, прегаге АФП. Прогнозите на правителството бяха за 6,7% спад в БВП за миналата година. Средно за 2009 г. инфлацията е била 4.1%.

Мнения

► **Всякаква нечестност** спрямо данъкоплатците и фирмите в този момент няма да напълни хазната, а напротив, подтиква към отиване в сивия сектор и търсене на счетоводни вратички как да не се отрази и на хартия. Високи осигуровки и данъци означава само едно - отлив от работа на светло.

Мая

► **Ако досега сме** работели за гържавата до 1 юни, сега вече ще работим за нея до 1 октомври. Какво остава за нас - само два месеца. Държавата да се вземе в ръце.

Миро

Коментар

Натрапчивото усещане, че си изигран

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

► **Държавата за пореден път изигра частния сектор с увеличението на здравните осигуровки**

pari.bg Топ 3

1 Дребните застрахователни измами са за милиони левове.

2 Трейс вече заговори за оскъпяване на офертата за Тракия. Ако стартят на изграждането на отсечката се забави, материалите ще поскъпнат и офертата вече няма да е актуална, посочват от компанията.

3 Гръцката криза свърши, еврозоната е във от опасност. Бюджетният дефицит е проблем за почти всяка страна в добро финансово състояние, смята бившият председател на ЕК Романо Проци.

Когато пиеш, плащаш. Така е в заведението. Представите си сега двама клиенти. Единият си плаща, вторият не си плаща. Знаете какво се случва тогава. Вторият клиент вече става нежелан.

В нашия случай обаче вторият клиент има особен статут. Той не може да бъде изгонен от заведението. Продължава да стои, да поръчва и да не плаща. Какво може да направи първият клиент: да плати цялата сметка или да напусне заведението. Първият клиент сме всички ние, а вторият клиент е държавата. А конкретната неплатена сметка е увеличението на здравната вноска от 1 април с 2%. Увеличението е само за работодатели, служители и самоосигуряващи се. Осигуровките

Пари
www.pari.bg

” **С решението си да натовари само частния сектор с по-високи осигуровки държавата увеличи още повече дефицита на справедливост в България**

на деца, пенсионери и държавни служители плаща държавата.

Но след първи април тя няма да плаща нито лев повече. Защото така е решила. Увеличеният бюджет на здравната каса ще бъде изцяло за сметка на активните и работещи хора. Тогава пак се връщаме на двата избора пред първия клиент - да плати всичко или да си тръгне.

Частният сектор може да приеме с радост тази новина и с още по-голяма радост да си плати. Но може и да не приеме присърце промяната. Тогава става и си тръгва. Когато обаче и двамата не си платят сметката в заведението, те бегом се измъкват от него. И задължението остава

за сметка на заведението. Ако частният сектор реши този път да не плаща осигуровки, губят здравната каса, бюджетът и цялата икономика. На практика всички ние ще сме губещите.

С решението си да натовари само частния сектор държавата увеличи още повече дефицита на справедливост в България. Правилата трябва да са еднакви за всички, но не са. И усещането, че отново си изигран, става все по-натрапчиво. Така държавата произведе още един мотив за фирмите и самоосигуряващите се да не плащат. Първият мотив е очевиден - криза е, няма толкова пари. Току-що произведеният мотив от държавата звучи така: "Не е честно!"

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg;
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп АД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802;
e-mail lapostolova@pari.bg
ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Стефан НЕДЕЛЧЕВ
4395802;
e-mail snedelchev@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851;
e-mail satanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
1 зам. главен редактор
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
Зам. главен редактор
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395438
Нюз редактор
Димитър ДЖЕНЕВ - 4395846
Отговорен редактор
Евгени ГАВРИЛОВ - 4395845
ИНВЕСТИТОР
Мирослав ИВАНОВ - 4395867

БИЗНЕС
Мила КИСЬОВА - 4395863
МОЯТ БИЗНЕС
Светлана ЖЕЛЕВА - 4395871
НЕДВИЖИМИ ИМОТИ
Красимира ЯНЕВА - 4395863
УИКЕНД
Боряна НИКОЛАЕВА - 4395857
ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891,
факс 4395826

КОРЕСПОНДЕНТИ
Бургас
Евгения ДЖОРДЖЕВА - 0884 987487
Велико Търново
Емилиа ГУГОВА - 062/6776 54
Плевен
Ангел АТАНАСОВ - 0887 810 542
Пловдив
Михаил ВАНЧЕВ - 0889 623 679
Русе
Румен НИКОЛАЕВ - 0888 748 218

Стара Загора
Сашка ПАНАЙОТОВА - 0883 342 119
Добрич
Мария ДОБРЕВА - 0888 148 060
Перник
Мария ВАСИЛЕВА - 0888 213 804
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
Дарина ДИМОВА - 4395840
счетоводство - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

„Управляващите „плашат гаргите“, че щели да си подават оставките - много хубава самооценка си дават

► Сергей Станишев, експремиер

Коментар

С грешни ходове да не спре възстановяването

Според предварителни данни, публикувани от Министерството на финансите, износът през януари продължава да се подобрява. Вече шести пореден месец износът отбелязва възстановяване, а през трите последни месеца има и увеличение на годишна база.

Дъното при износа беше през април 2009 г., когато беше отбелязан спад от 40%. През януари 2010-а има растеж от над 13%. На практика това е подобрене от над 50 процентни пункта за около девет месеца - което показва, че става въпрос за силна и постоянна тенденция, а не за еднократни фактори.

Националният статистически институт от своя страна публикува данни за индустриалното производство. То също се подобрява през последните месеци, като през януари 2010 е почти на нивото от януари 2009 г. В сравнение със спад от над 20% в най-лошите месеци на 2009 г. подобриенето е значимо и устойчиво.

Всичко това идва да ни покаже, че възстановяването лека-полека се случва и в българската икономика. Това възстановяване за момента се движи основно от

Георги Ангелов, старши икономист в "Отворено общество"

„Ако тръгнем по пътя на Гърция, лесно можем да попречим на възстановяването и да изкараме още дълго време в криза

външни фактори - най-вече подобряването на ситуацията в ЕС и останалия свят, което увеличава търсенето на български стоки и услуги.

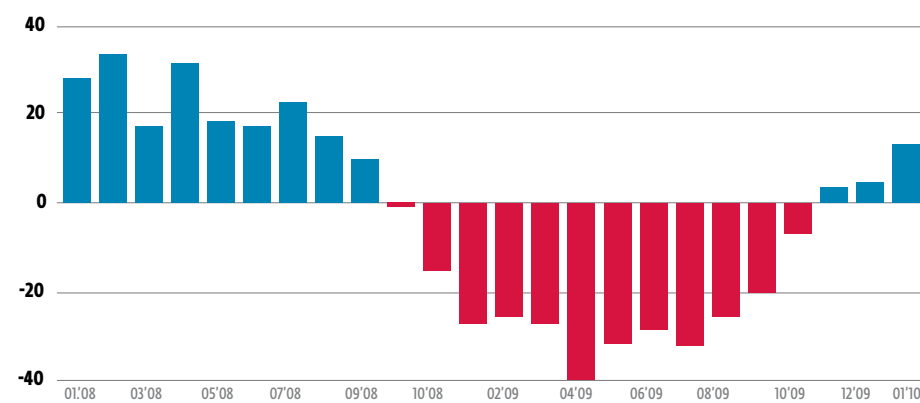
Възстановяването обаче е крехко. То може много лесно да бъде пречупено - както показва примерът на Гърция. Докато страните от ЕС се възстановяват, Гърция започва да навлиза в нова и по-тежка криза заради неблагоприятните държавни разходи и разпускането на бюджетната дисциплина. Големите бюджетни дефицити не само не защитиха Гърция от кризата, но я вкараха в по-тежка криза.

Ние не сме застраховани от същия проблем - ако тръгнем по пътя на Гърция, лесно можем

да попречим на възстановяването и да изкараме още дълго време в криза. Обещаването на все повече и повече разходи на различни групи (въпреки трудното състояние на бюджета), спирането на реформите и за капак увеличение на данъчно-осигурителното бреме върху труда са в състояние да попречат на българската икономика. И така да я оставят в рецесия за още една година, което гарантира и продължаващо увеличаване на безработицата, и значителни бюджетни проблеми.

Възстановяването започна, но с някои от своите скорошни мерки правителството сякаш прави всичко възможно да го спре. Това не е далновидна политика и трябва да бъде ревизирана.

Износ, увеличение на годишна база, %

Протест

► Антиправителствен митинг, организиран от РЗС, се състоя вчера в София. Симпатизанти на партията на Яне Янев бяха докарани с автобуси от цялата страна, за да протестират пред Министерския съвет

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Постоянство

Егна назад...

► Няма да коментирам, докато и комисията в парламента, и финансистите не кажат точно кога и колко трябва да бъде повишена (здравната вноска - бел. рег.). Дали ще го направим или не, зависи от това, което ще кажат специалистите.

Министър-председателят
Бойко Борисов
9 март 2010

...и две напред

► С 300 млн.лв. ще се увеличат разходите на здравноосигурителната каса до края на годината... Допълнителните средства ще дойдат от повишаването на здравноосигурителната вноска с 2 на сто от 8 на 10%. Увеличението ще влезе в сила от 1 април и ще се погледне в съотношение 60:40 между осигурител и осигурен.

Решение на Министерския съвет
10 март 2010

В този епизод:

ГЕРБ започва процедура по импийчмънт

Поведението на Георги Първанов е и безпрецедентна проява на незащитане на граждански и конституционни права и нарушение не само по отношение на вицепремиера и финансов министър от правителството на ПП ГЕРБ... Загова ИК на ПП ГЕРБ препоръчва на парламентарната група да обсъди с неправителствени организации и експерти обществените и правните последици от този случай

и да внесе искане в парламента за започване на процедура по отстраняване от поста на президента

Георги Първанов. Становище на Изпълнителната комисия на Политическа партия ГЕРБ

В следващия епизод:

Първанов готви отговор за петък

Президентът Георги Първанов ще даде пресконференция за медиите на 12 март.

Във встъплението си държавният глава ще коментира въпроси, свързани с антикризисната политика, подготовката на българската позиция по Стратегия „Европа 2020“, както и отношението между институциите.

Пресконференцията ще започне в 9.30 ч в Гербовата зала на „Дондуков“ 2.

Съобщение до медиите на Прессекретариата на Президента на Република България

Зле ли са банките, или

Рейтинговите агенции не са благосклонни към България, но сегашните „тревоги“ за банковата система са твърде преувеличени

Датата е 15 септември 2008 г. Американската банка Lehman Brothers подава документи за най-големия банкрут в историята на САЩ до момента, след което финансовата криза буквално експлодира. Кредитният ѝ рейтинг обаче е в „А“ зоната - тоест сред най-високите.

Малко повече от година по-късно инвестиционният фонд Dubai World обявява, че ще поиска реструктуриране на задълженията си, с което хвърля в нова паника финансовия свят. Рейтинговите агенции реагират своевременно и намаляват рейтингите на водещите банки в емирството. И решават, че този път ще се опитат да действат проактивно и да обърнат повече внимание на друга държава, която може да обяви несъстоятелност заради кризата. И намират Гърция.

Понижение

Така само за 3 поредни седмици през декември 2009 г. рейтингите на Гърция бяха занижени до минимума за еврозоната. Първа беше Fitch, която занижи дългосрочния кредитен рейтинг на страната до BBB- на 8 декември. На 16 декември Standard&Poor's нанесе нов удар, а седмица по-късно се намеси и Moody's. И нещата за Атина тръгнаха по наклонената плоскост въпреки усилията на поелото властта през октомври правителство на Георгиус Папандреу да убеди света, че може да овладее бюджетния дефицит на страната. За целта Атина вече представи 3 плана на обща стойност над 8 млрд. EUR, което обаче не умилостиви ни най-малко кредитните агенции.

Дори обратното, преди дни Moody's предупреди, че дори и при най-малкото неизпълнение на плановете за ограничаване на бюджетния дефицит на страната ще свали отново рейтинга на Атина, а Standard&Poor's направо заяви, че ще свали оценката си за южната ни съседка до 2-3 седмици. Което носи негативи и за България, където Гърция е третият най-голям чуждестранен инвеститор. Част от техните капитали у нас идват чрез гръцките банки, които държат малко под 30% от банковия сектор у нас, показва статистиката

„Само до месец рейтингите агенции отново ще обърнат курса и ще подобрят прогнозите си за развитието на България

Стилиян Вџтев,
гл. изд. директор на ОББ

на БНБ. Тоест напълно е възможно настинката от Гърция да се пренесе под формата на пневмония в България. Което накара същите тези рейтингови агенции да обърнат критичния си поглед към страната ни и да предупредят за негативни корекции на нейните рейтинги. А само преди месец положението беше точно обратното - тогава всичко у нас течеше по мед и масло.

Механизъм

Защо обаче рейтинговите агенции обърнаха курса на 180 градуса? Заради негативното влияние, което гръцката криза може да окаже върху развитието на страната ни. Как може да стане това? Вицепремиерът Дянков в свойствения си фриволен стил на говорене направи пред медиите предположение, че гръцките банки започват да изтеглят капиталите си от страната ни, с което ще спънат развитието на икономиката. Въпросът обаче е дали гръцките банки у нас, пък и всички останали банки, имат нужда от допълнителни капитали, за да кредитират?

Отговорът е „не“. Бизнесът на практика не търси кредити, за да задоволи производствени нужди, а обратното. Дори и компаниите, които разполагат с пари, държат наличните си средства в депозити и чакат по-добри времена, коментира Милка Тодорова, директор „Банкиране на дребно“ в Първа инвестиционна банка. От Българската народна банка също твърдят, че банковата система у нас разполага с достатъчно ликвидност, за да задоволи търсенето и в момента. Статистиката на

централния трезор също доказва твърдението. Според данните на БНБ потребителското и фирменото кредитиране отчитат спад на годишна база - съответно 20.7 и 7.28% през януари. Причина за това са негативните финансови отчети на повечето компании и нежеланието за поемане на риск от бизнеса, казва Петър Андронов, главен изпълнителен директор на СИБАНК.

Позиция

Негативните прогнози на Fitch и Moody's обаче може да изиграят лоша шега на и без това пресъхналите капиталови потоци към България. Прогнозите, които се правят за страната ни, със сигурност ще въздействат върху поведението и решенията на инвеститорите, смята Андронов. На подобно мнение е и Стилиян Вџтев, главен изпълнителен директор на ОББ, притежавана от National Bank of Greece. Възможно е лошите рейтинги да повлияят негативно на чуждестранни инвеститори, които следят ситуацията отдалеч, смята той.

Според експерти коментарите на рейтинговите агенции за страната ни носят посланието „Не инвестирайте в България! Там има рискове“.

Реалност

Според Вџтев обаче позицията на рейтинговите агенции за България е прибрзана и невярна. Негативните прогнози няма да се отразят на поведението на клиентите ни, смята той. По думите му те добре знаят каква е реалността, а и статистиката на БНБ ясно показва как стоят нещата. А данните сочат недвусмислено, че банките в България в никакъв случай не са по-зле от гръцките.

Проблемът с негативните оценки на рейтинговите агенции е, че се получава ефектът на лъжливо овчарче. Сега казват, че банките са нестабилни, но какво биха казали, ако икономическата криза наистина се превърне във финансова и у нас. Впрочем тогава няма да има никакво значение дали някой ще вярва, или няма да вярва на рейтинговите агенции.

Христо Ласков
Рагослава Димитрова

Банковата система няма нужда от още пари

Капиталовите директиви на ЕС, Базел II и Наредба № 8 на БНБ разграничават два вида оценки, които се правят от рейтинговите агенции - поискани, заявени (solicited) и непоискани (unsolicited). Регулациите дават предимство на поисканите рейтинги. Когато рейтингът доклад е направен, без да е възложен от емитент, информацията в него се приема с резерви, доколкото е възможно да е непълна, защото е събрана косвено или защото потенциално е възможно рейтинговата агенция да има конфликт на интереси, свързани с финансови взаимоотношения с емитента. Непоисканите оценки се допускат за измерване на риска само след като са специално анализирани и одобрени от съответен надзорен орган.

Петър Андронов,
гл. изд. директор на СИБАНК

Въпреки че последната оценка на Fitch за България е от непоискания вид, тя със сигурност въздейства на поведението и решенията на инвеститорите, които не се интересуват от начина на изготвянето ѝ. Сериозните анализатори обаче не биха се доверили на рейтинга само на една агенция, затова не бива да се драматизира една или друга индивидуална оценка.

В момента банковата система в България е свръхликвидна и няма нужда от допълнително финансиране. Сегашната ликвидност на банките не е пречка пред кредитирането, напротив, тя е потенциален катализатор на активизирането му. Бариера пред отпускането на нови кредити не само в България, но и в целия ЕС не е и размерът на лихвените проценти. В еврозоната лихвите са много по-ниски, но въпреки това кредитният портфейл на банките се свива. Причините за слабото кредитиране са, от една страна, негативните финансови отчети на повечето компании, а от друга страна, нежеланието за поемане на риск от бизнеса, особено дългосрочен, в условия на непредсказуема икономическа среда.

► Гръцките банки в България

Банка	Активи	Депозити	Кредити
ОББ	8.1 млн. лв.	2.5 млн. лв.	2.9 млн. лв.
Пощенска банка	6.0 млн. лв.	2.6 млн. лв.	1.9 млн. лв.
Пиреос Банк	3.6 млн. лв.	722 хил. лв.	656 хил. лв.
Алфа Банк	2.2 млн. лв.	479 хил. лв.	540 хил. лв.

Източник: БНБ

7.3%

► е спадът на бизнес кредитирането в България през януари

Овчарчето излъга

Разминаване И на Острова са скептични

► Освен кредитните рейтинги на гръжваби като Гърция под заплаха са поставени и оценките на други, далеч по-големи икономии.

► Поддържането на оценката AAA на Великобритания е една от основните опорни точки на икономическата политика на консерваторите. Анализаторите на Острова обаче задават въпроса дали на преценката на рейтинговите агенции трябва да бъде отделено толкова голямо внимание?

► Според немалко анализатори отговорът е „не“. Рейтинговите агенции не изпълниха възложените им функции и не предпазиха инвеститорите от фалити, а реакциите им са твърде бавни.

► Въпреки тези факти обаче гори и британската централна банка разчита на оценките на трите големи изграчата - Standard&Poors, Moody's и Fitch - при покупката на различни финансови инструменти.

► Самите рейтингови агенции приемат хладнокръвно критиките. Обвиненията срещу нас не са без основание, казва пред BBC президентът на Fitch Ratings Пол Тейлър. Определено не успяхме да оправдаем очакванията.

► Проблемът според повечето анализатори е, че прогнозите на голямата тройка рейтингови агенции се приемат като истина от последна инстанция.

Банкерите опровергават рейтинговите агенции

Проблемът пред финансирането е влошената икономическа среда, а не липсата на пари, твърдят банковите мениджъри

В момента трезорите у нас нямат нужда от допълнително финансиране от банките майки. Това твърдят банкери от търговските банки, както и хора от ръководството на БНБ. Проблемът е, че при сегашната тежка ситуация в икономиката никой не представя пред банките сериозни бизнес проекти, които да бъдат кредитирани.

Твърдения

Преди три дни анализатори от рейтинговата агенция Fitch посочиха, че намалените кредитни рейтинги на Гръцката национална банка, Алфа Банк, И Еф Джи Юробанк Ергасиас и Пиреос Банк може да

накарат банките майки да спестят от разходите си за дъщерните си дружества и да запазят финансите си за местните пазари. Финансирането на дъщерните дружества ще бъде подложено на риск по-късно през тази година, прогнозира икономисти от лондонската компания Capital Economics. От Moody's пък посочиха, че кризата ще повлияе на печалбите на банките. Анализаторите от Fitch също посочиха, че кризата в Гърция ще се отрази на рентабилността на банките.

Опровержение

Банковата система в България като цяло е свръхликвидна и няма нужда от допълнително финансиране, обясни за в. „Пари“ Петър Андронов, гл. изпълнителен директор на СИБАНК. Кредитирането не е добре развито, но причината е, че няма бизнес среда в страната, посочиха банкери. Те

обясниха, че дават кредити, когато фирмите имат поръчки и правят инвестиции, а не за изплащане на натрупани задължения. Сега фирмите нямат поръчки и съответно банките нямат нужда от допълнителни средства.

България и Румъния имаха най-голям спад на БВП и от това идва проблемът, обясниха експерти. По думите им ръстът на икономиката ще бъде не повече от 4-5%. Ако тя растеше с 6-10%, тогава щеше да има нужда от допълнително финансиране, допълниха те.

Източник от БНБ обясни пред в. „Пари“, че е нормално печалбите на банките да са паднали в период на криза. Няма ръст в балансите, намалява възвръщаемостта на активите и капиталите, допълни той. По думите му печалбата е по-малка в сравнение с предходните години, но все пак има такава.

Рагослава Димитрова

Оценките се дават от разстояние и не са обективни

Оценките на рейтинговите агенции са дадени от разстояние. Те дават негативна оценка на сектор, който доказва стабилността си и показва, че към него има доверие. Анализаторите забравят факта, че има релация и че кризата ограничава желанието да се разходват ресурси. Средствата се насочват към спестявания. Няма оживление в бизнес кредитирането заради липса на добри икономически перспективи. Фирмите са в изчаквателна позиция.

Ресурси има и по линия на растящи депозити, и от външни източници - по кредитни линии. Банковата система

Асен Язогин,
гл. изпълнителен директор
на Пощенска банка

„ Ресурси има и по линия на растящи депозити, и от външни източници - по кредитни линии

е в тежки времена, но не е в криза. Поведението и на банките в България, и на банките майки е адекватно.

Никой не е тръгнал да тегли депозити от банките у нас. Дори има поток в обратна посока. Не трябва да забравяме, че кризата започна с фалит на една от най-големите банки в САЩ. А непосредствено преди това точно тези рейтингови агенции бяха дали много високи оценки на тази банка.

Ако на тези прогнози се погледне реалистично, те няма да се отразят на развитието на банковата система и на икономиката у нас. Ако обаче се продължи с негативизма, ще има косвени влияния. Сериозните инвеститори, които видят, че тук има добра бизнес среда, няма да се повлияят от тези негативни оценки.

След няколко месеца ще има други доклади

Позицията, която лансират рейтинговите агенции за България, е прибрзана и невярна. Доскоро, когато нещата се развиваха добре, тези агенции даваха еуфорични оценки. Ликвидният натиск и твърденията за изтегляне на капитали са безсмислени. Съотношението кредити към депозити е над 140%. Финансирането от банките майки е около 40% или те финансират кредитите, които се отпускат у нас, с 5-6 млрд. EUR.

Печалбата на ОББ ще бъде капитализирана за шеста поредна година. Ресурсите, които собственикът ни NBG ни отпуска, са над 1 млрд. EUR и те ще бъдат запазени през следващата една година. Твърдението, че банковата ни система е нестабил-

Стилиан Вълчев,
гл. изпълнителен директор
на ОББ

„ Намаленото кредитиране не означава, че няма пари

на, е лъжа. А това, че печалбите са паднали, е нормално. На фона на резултатите на трезорите от други страни банките у нас са с добри резултати. Капиталовата адекватност на системата е над 14%

(при изисквани от БНБ 12%, бел.авт.).

Намаленото кредитиране не означава, че няма пари. Кризата и падналите печалби са различни неща. След няколко месеца ще излязат нови доклади, които няма да са толкова „черни“. Банковата система у нас не е зле, а икономиката просто е със забавен темп на растеж. Оценките, които се дават на макроикономическо равнище, са положителни.

Негативните прогнози няма да повлияят на поведението на клиентите ни. Те добре знаят каква е реалността, а и статистиката на БНБ ясно показва как стоят нещата. Възможно е обаче да се отразят на чуждестранните инвеститори, които наблюдават отдалеч.

25.7

► процента от депозитите са в гръцки банки към края на 2009 г.

32.6

► процента са отпуснатите кредити от гръцки банки към края на 2009 г.

НАЦИОНАЛЕН ТЕЛЕФОН ЗА ЗАЯВКИ
0 7001 7001
НА ЦЕНАТА НА ЕДИН ГРЪЦКИ РЕЗЕРВ

6000 НАСЕЛЕНИ МЕСТА
ВСИЧКИ КУРИЕРСКИ УСЛУГИ
ДО ВСЯКА ТОЧКА НА
БЪЛГАРИЯ

НА ЕДНАКВО
НИСКА ЦЕНА

СPEEDY
EXPRESS DELIVERY SERVICE
РЕЧНО СТОПЕНО

Държавата вдига здравните вноски само за частния сектор

От 1 април здравната осигуровка се повишава на 10 процента

Правителството реши от 1 април тази година здравната осигуровка да бъде повишена с 2% до 10%, като плащането се запазва в съотношение 60:40 за работодателя и работника. Увеличението обаче не се отнася за държавата, тъй като в решението на кабинета е записано, че не се предвижда изменение в държавните трансфери към здравната каса. Тези трансфери представляват здравните вноски на деца, пенсионери, студенти и военносслужещи, които държавата е длъжна да плаща. Финансовият министър Симеон Дянков обаче не даде еднозначен отговор дали по-висока вноска ще плаща само бизнесът, или и държавата ще внася повече пари за пенсионери и деца. Работи се по въпроса, беше лаконичният му отговор. Държавата е най-големият работодател и тя плаща на две трети от българите.

Коментар

Повишаването на здравните осигуровки е трудно и непопулярно решение, но е единственото възможно по време на криза. Това каза Дянков след вчерашното заседание на правителството. За да не навлизаме в допълнителен дефицит и да се създаде напрежение

в цялата икономика, трябва да прибегнем до тази стъпка, обясни Дянков. В резултат на увеличението на вноската в здравната каса допълнително ще се вляят 300 млн. лв. Предстои промените в Закона за бюджета на НЗОК да бъдат обсъдени в парламентарните комитети, след което те трябва да бъдат одобрени и от Народното събрание.

Цел

Ние обмисляхме да повишим здравната вноска от началото на 2011 г., защото в тези най-трудни месеци от кризата ни е нужно допълнително финансиране, каза още вицепремиерът. Той допълни, че тези допълнителни пари са необходими, да се намали напрежението сред пациенти и лекари. Допълнително 350 млн. лв. бюджетни средства ще постъпят в здравната каса в средата на годината от по-високите приходи, каза още Дянков.

Реакция

Новината за вдигането на здравната вноска от април предизвика вълна от недоволство сред представителите на бизнеса. Асоциацията на индустриалния капитал в България е против увеличаването на

► Увеличаваме здравната вноска, за да не навлизаме в допълнителен бюджетен дефицит, каза вицепремиерът и финансов министър Симеон Дянков

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

здравната вноска. Не може в условията на криза и при положение, че държавата не плаща на бизнеса, да увеличава осигуровките, каза за в. Пари Васил Велев, председател на АИКБ. По думите му това не само че няма да увеличи приходите, а ще увеличи сивия сек-

тор. В същото време някои икономисти обаче виждат в това решение разумна стъпка, с която ще се запази фискалната стабилност.

Разчет

Близо 80% от приходите на здравната каса са от здравните вноски, а останалите

20% са доплащания от бюджета, каза изпълнителният директор на НАП Красимир Стефанов. За първите два месеца на тази година приходната агенция е събрала 221.45 млн. лв. от здравни вноски, което е с 42 млн. лв. повече в сравнение с първите два месеца на 2009

Разчет

Кого и на колко осигурява държавата

- Държавните служители, които са на трудов договор, плащат 8% здравни осигуровки върху реалния доход.
- За полицаи и военни се плаща на калпак, т.е. внасят се 8% осигуровки върху средната работна заплата.
- За децата до 18 години държавата внася 8% здравна вноска върху половината от минималния осигурителен доход, или 210 лв., т.е. по 16.80 лв.
- Пенсионерите ги осигуряват с 8% върху размера на пенсиите.
- През 2013 г. трябва да се изравни участието на държавата и гражданите в здравното осигуряване.

г. В началото на годината близо 400 хил. българи са загубили здравните си права, защото не са внесли дължимите осигуровки. По думите на Стефанов невинни когато осигуровките се увеличат, се повишават и приходите.

Билана Вачева

Затягат контрола на обществените поръчки

При подадена жалба процедурите ще бъдат спирани

Всички процедури за доставки и услуги, финансирани със средства от еврофондовете, на стойност на или над 1 млн. лв., ще подлежат на предварителни проверки. Това предвиждат приетите от правителството промени в Закона за обществените поръчки.

Друга съществена част от реформата на закона е свързана с подобряването на процесите на обжалване. Промените в най-голяма степен балансират различните интереси, коментира министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков.

Реформи

Въвежда се спиране на процедурата за възлагане на поръчка при подаването на жалба срещу решението за избор на изпълнител. Вече няма да може да бъде подписан договор за обществена поръчка преди приключването на всички

спорове срещу решенията на възложителя в процедурата. Това ще може да се случва само по исклучение, когато поръчката е свързана със защитата на особено важни държавни или обществени интереси. За целта ще е нужно да се произнесат Комисията за защита на конкуренцията и Върховният административен съд.

Премахва се ограничението за сключване на договори за услуги за период, по-дълъг от 4 години. С друго изменение се въвежда задължението възложителите да публикуват информацията за договорите, възложени без провеждане на процедура.

Оценители

Вече отпада и изискването за участие на външни експерти в оценителните комисии. През 2009 г. са били извършени над 8000 процедури, като за тях са били предложени около 460 външни оценители, посочи Миглена Павлова, изпълнителен директор на Агенцията за обществени поръчки.

Строителството на "Тракия" може да се забави

"Ще изпълним поръчката за обявените 137.8 млн. лв.", обявиха от "Трейс"

Първата копка на Лот 2 на автомагистрала "Тракия" може да бъде забавена с 15 дни. Това ще се случи, ако Комисията за защита на конкуренцията образува производство по внесените жалби срещу "Трейс Груп Холд". Строителството на отсечката между Нова Загора и Стара Загора трябва да започне на 3 май.

Пред столичен всекидневник председателят на съвета на директорите на "Трейс" Николай Михайлов обявя, че ако се забави много строителството на отсечката от Стара Загора до Нова Загора, предложената от компанията цена няма да е актуална и по всяка вероятност строежът ще се оскъпи.

"Стоим твърдо зад офертата си и сме готови да изпълним поръчката за сумата от 137.8 млн. лв.", коментираха от "Трейс" за в. "Пари".

Процедура

Днес КЗК трябва да реши дали жалбите на гръцката

строителна компания "Терна" и австрийската "Щрабаг" са основателни. До 18 март комисията трябва да обяви дали да образува производство. Ако дори и само по едната жалба започне такова производство, срокът, в който то се изпълнява, е два месеца. Така излиза, че строителството на участъка между Нова Загора и Стара Загора може да започне на 18 май.

Искове

В понеделник "Терна" и "Щрабаг" са подали искове за спиране на процедурата. Според тях има неуредени въпроси при сключването, изпълнението и прекратяването на договорите за обществени поръчки. Те се позовават на член 45 от Закона за обществените поръчки, в който пише, че при неуредици се прилагат разпоредбите на Търговския закон.

"Нека фирмите да използват всички законови пътища да си потърсят правата. Това нас не ни притеснява. Удовлетворени сме от извършените процедури", заявиха от "Трейс".

Отстранена

Австрийската "Щрабаг" бе-

► Шефът на АПИ Божидар Йотов (вдясно) очаква решението на КЗК да не забави строителството

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

ше дисквалифицирана заради няколко нарушения. Първото е непредставяне на оригинал на банкова гаранция, а копие на документа. Това според изискванията на възложителя означава, че гаранцията не е дадена. Според Агенция "Пътна инфраструктура" проблем имаше и в документа за усвояване на финансовите средства. В него освен процентното разпределение е била посочена стойността на всеки отделен етап, както и

крайната кумулирана сума. Това е в противоречие с изискванията за комплексната оценка, която се изисква, обявиха от Агенция "Пътна инфраструктура". "Щрабаг" не е отговорила на още едно изискване. То предвижда заместник-ръководителят на обекта да има стаж по съответното образование най-малко 10 години и 5 години в строителството на автомагистрала и/или на пътища от първи и втори клас.

Николема Цветкова

Приходната агенция допълни спорното указание с ново

Счетоводителите и бизнесът са още по-объркани след пояснението

Националната агенция за приходите допълни, вместо да промени, спорното указание от края на февруари, с което на практика собствениците на малки фирми трябваше да плащат осигуровки два пъти. В новия документ, който е допълнение към стария, е записано, че съдружниците и собствениците на търговски дружества не дължат осигурителни вноски за управлението на фирмата, ако с договор или по решение на общото събрание не е определено или договорено възнаграждение за тази дейност.

Образност

Данъчните дават следния пример, за да обяснят новите правила: Ако собственик на ООД, чийто предмет на дейност е извършване на финансови услуги, участва в управлението на фирмата, но общото събрание не му е определило възнаграждение и няма договор за управление и контрол, той ще трябва да се осигурява само за трудовата дейност, която полага във фирмата. Ако обаче получава възнаграждение като управител и работи в дружеството като финансов консултант, той трябва да се осигурява и в качеството си на управител,

и като самоосигуряващо се лице.

В първото указание управителите на фирми се задължаваха да се осигуряват като такива, независимо дали имат сключен договор за управление и дали получават възнаграждение за тази дейност. Така управителите, които работят във фирмите си и плащат вноски като самоосигуряващи се лица, щяха да бъдат обложени два пъти.

Обяснение

Допълнението е по нареждане на изпълнителния директор на НАП Красимир Стефанов, който обясни, че то е следствие на общественото недоволство. Тълкуването на закона от експертите на НАП е било твърде фискално. „С тези промени възстановяваме съществуващото преди състояние, защото в условията на криза подобни фискални мерки не са най-правилното решение“, каза Стефанов. Според него с новото указание се връща старото положение.

Объркване

Според представители на бизнеса новото указание внася още повече неяснота и „прави кашата пълна“. „Не разбирам защо беше толкова трудно просто да отменят указанието от края на февруари. С новия документ не се променя нищо, а се дава възможност на данъчните да лавират още

► Решението е заради обществен натиск, каза Красимир Стефанов

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

повече“, коментира председателят на Националната асоциация на българския бизнес Светлозар Николов. Съюзът на счетоводителите в България ще изпрати днес писмо до финансовия министър Симеон Дянков, в което настоява за промяна на спорните членове в Кодекса за социално осигуряване и на първото указание на НАП от февруари.

Казус

Спорна формулировка в новото указание е, че не е необходимо възнаграждението да е по силата на договор, а може да е по решение на общото събрание на дружеството. Още при предишното състояние на нещата юристите посочиха,

че съществува решение на Върховния административен съд, според което, ако няма писмен договор за възнаграждение, няма и задължение за осигуряване.

Протести

Планираните протести в понеделник ще се проведат, тъй като в организираната петиция по темата се иска отмяна на указанието и внасяне на промени в Кодекса за социално осигуряване. Демонстрациите ще бъдат пред териториалните дирекции на НАП в 18 града. От Националната асоциация на българския бизнес ще внесат същия ден предложения за промени в кодекса.

Филупа Рагунова

Прокуратурата внася обвинителния акт срещу Мургина

Четири обвинения са повдигнати срещу бившата данъчна шефка

► Мария Мургина

Прокуратурата днес ще внесе в съда обвинителния акт срещу бившия изпълнителен директор на НАП Мария Мургина, съобщиха БТА, позовавайки се на източници, запознати с разследването. Вече е приключило предявяването на материалите срещу нея.

Скандалът около бившата данъчна шефка се развихри през май миналата година, когато от прокуратурата обявиха, че я разследват за злоупотреби.

Под прицел

Срещу Мария Мургина са повдигнати общо четири обвинения. Първото е за подаване на данъчна декларация, в която е пропуснала да впише свой имот в Созопол. Повдигнато ѝ е обвинение и за участие в схема за източване на ДДС от „Кремиковци“. Бившата шефка на НАП ще дава обяснения и за натиск върху своя служителка и за даване на неправомерни указания, за да се намали данъчното задължение на търговско дружество. Според разследвачите от това престъпление са настъпили щети за 1.32 млн. лв. Обвиняват също Мургина, че е отправила заплахи към директора на ТД на НАП-Силистра.

В началото на януари

градският прокурор на столицата Николай Кокинов каза, че защитниците на Мургина са поискали 20 дни, за да могат да се запознаят с предявените им материали. Прокуратурата е разпитала вече над 40 свидетели, сред тях има данъчни служители.

Министри

Вчера прокуратурата внесе в съда и искането на бившия министър на труда и социалната политика Емилия Масларова за промяна на наложената ѝ парична гаранция, съобщиха от Софийския градски съд. Тя обжалва размера на наложената ѝ мярка за неотклонение, която е парична гаранция за 50 хил. лв. Масларова е третият министър от кабинета „Станишев“ с повдигнато обвинение. Такива още имат Валери Цветанов, бивш министър на земеделието, и Николай Цонев, ексминистър на отбраната.

Биляна Вачева

Единен фиш само за товарни коли

Системата единен електронен фиш вече ще се прилага само за товарни автомобили. Това реши правителството с промяна в Наредбата за граничните контролно-пропускателни пунктове.

Тази система беше въведена, за да се преминава по-бързо през ГКПП и да се ограничи корупцията сред митничарите. Системата предвиждаше да се повиши събираемостта при преминаване през граничните пунктове. Практиката обаче показва, че при използването на единния електронен фиш задължителното преминаване на всички лица и МПС не намалява, а увеличава почти двойно времето за граничен контрол, особено за леките автомобили и автобусите. Освен това приходите от коли и автобуси са минимални. В доклад от проверката по Шенген в област „Полицейско сътрудничество“ ефикасността на системата единен фиш, която изисква 6 спирания за всички граждани, е поставена под въпрос.

Николема Цветкова

Домът, за който сте мечтали цял живот

**Сега може да бъде ваш
Нов ипотечен кредит с 7,5% лихва в евро**

При превод на работна заплата в ОББ и ползване на услугата Заплащане на битови сметки

Пример за ГПР: За ипотечен кредит в евро с размер 50 000 евро, срок на изплащане 30 г., лихва 7,5%, ГПР: 8,48%.
Пълна информация за продукта можете да получите на тел: 0700 117 17, във всички клонове на ОББ и на www.ubb.bg

www.ubb.bg

ОББ
A Member of NBG Group

Решение
Депутатите
си замразиха
заплатите

Парламентът реши депутатските заплати да бъдат замразени. “За” това решение гласуваха 143-ма депутата, един от “Синята коалиция” се въздържа и нямаше нито един “против”. Възнагражденията на народните представители са увеличени от януари заради ръста на средната брутна заплата в общественния сектор през декември 2009 г. Няма законов механизъм, по който народните избраници да върнат увеличението. От замразяването на заплатите месечно ще се спестяват 37 млн. лв. Депутатите решиха Симеон Дянков да обясни днес за какво ще се използват спестените суми.

К. Янева | pari.bg

Директиви
ЕП облекчи
счетоводните
правила

Европарламентът прие промени в счетоводните директиви, които освобождават микропредприятията от задължението да съставят годишни счетоводни отчети. Решението трябва да бъде одобрено от Съвета на министрите, който е разединен по въпроса. Страните членки ще имат правото сами да решат дали да приложат новите правила. Ако всички държави въведат облекчението, това ще спести на икономиките 6.3 млрд. EUR.

Ф. Рагунова | pari.bg

Финансиране
Борисов пита
за проблемни
договори

Министър-председателят Бойко Борисов нареди на министрите до следващата сряда да му представят справка за договорите, сключвани от министерствата в периода 2007-2009 г. от мандата на предишното правителство, без по тях да е осигурено финансиране. По думите му това е една от основните причини за забавените плащания към бизнеса, съобщиха от правителствената информационна служба.

К. Янева | pari.bg

АЕЦ “Белене” може да стане частен проект

▶ АЕЦ “Белене” очаква западен стратегически и финансов инвеститор

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Държавата търси варианти да се освободи от риска при продажбата на ток

Правителството вече разговаря с потенциални инвеститори за строежа на АЕЦ “Белене”. Преговорите са както за финансов, така и за стратегически инвеститор, съобщи енергийният министър Трайчо Трайков. По думите му се действа по това проектът за атомната централа да може да бъде реструктуриран в частен.

Частен проект
 Обявеното реструктуриране означава, че НЕК ще трябва да продаде част или целия си дял си в проектна-

та компания за АЕЦ “Белене” на частен инвеститор. Единственият положителен ефект за правителството от този сценарий е, че държавата ще се освободи от риска при продажбата на електроенергия. Т.е. ако централата бъде построена, но няма на кого да продава тока си, това ще бъде проблем за инвеститорите.

Освен това обаче съществуват и други отговорности като транспортирането и складирането на отработеното ядрено гориво. Този въпрос е проблем за дър-

жавата, но не е ясно кой ще носи отговорност за него, ако централата стане частна. По пътя към трансформацията обаче също има много подводни камъни.

Позиция

Има голямо значение например на какъв инвеститор може да бъде продаден държавният дял - дали той ще бъде от Европейския съюз или руски, смята председателят на Българския енергиен форум Иван Хиновски. България е страна по редица европейски конвенции и договорености, по които има задължения. Държавата внася пари за застраховка за ядрена щета, участва във фондове за безопасност при експлоатацията на съоръженията и отпадъците. При наличие на частен мажоритарен собственик рискът се повишава и държавата ще трябва да

плаща повече, се посочва в становище на БЕФ.

Домък

Плановите за строежа на АЕЦ “Белене” бяха форсирани след изявено желание от страна на руската държавна компания “Росатом” да предостави заем от 2 млрд. EUR в средата на февруари. Първоначално беше обявено, че България може да се откаже от мажоритарен дял, а после - че не се отказва. След посещение на европейския комисар по енергетиката Гюнтер Йотингер преди седмица правителството охладди страстите и премиерът Бойко Борисов декларира, че изграждането не може да стане само с руски пари. Беше съобщено, че Брюксел ще се ангажира пряко с търсенето на западен стратегически инвеститор.

Филипа Рагунова

Надзор
Дянков поема
“Бургас - Александруполис”

▶ Вицепремиерът и министър на финансите Симеон Дянков поема координацията и надзора по българското участие в “Бургас - Александруполис”.

▶ На вчерашното си заседание правителството реши да предостави 50 хил. лв. от републиканския бюджет за прехвърлянето на 50 хил. акции от “Техноекспорт” от министерството на регионалното развитие към министъра на финансите. Акциите са 100% от капитала на “Пректна компания нефтопровод Бургас - Александруполис - БГ”.

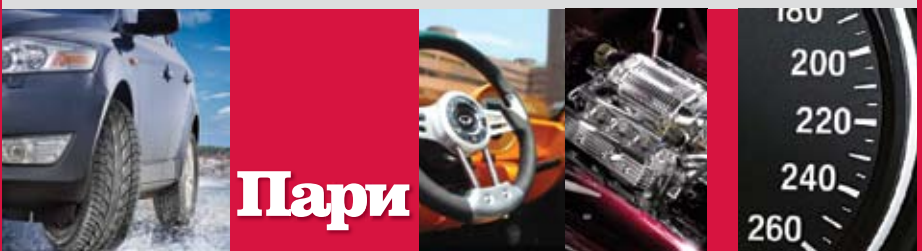
ВСЕКИ ПЕТЪК
 ВСЕКИ ПЕТЪК
 ВСЕКИ ПЕТЪК
 ВСЕКИ ПЕТЪК

ЧЕТЕТЕ

Вашият пътеводител в света на автомобилите и автомобилния бизнес

АВТОПАРИ

За реклама: тел.02/4395 872, reklama@pari.bg

Пари

Епі предлага сливане на трасетата на “Южен поток” и “Набуко”

Мотивът е съкращаване на разходи

Италианската компания Епі, която е партньор на “Газпром” в проекта “Южен поток”, предлага сливане на трасетата на руския газопровод и “Набуко”. Банкерите наричат това стратегическо удобство, каза изпълнителният директор на компанията Паоло Скарони, според когото Европа трябва да

съкращава разходи за инфраструктура.

Ако всички партньори се обединят, ще бъдат съкратени инвестициите и оперативните разходи и ще увеличим общите приходи.

Трасетата на двата газопровода минават през територията на България, но “Южен поток” ще доставя газ от Русия, а “Набуко” - от Кавказкия регион. Поради тази причина те са приемани за конкурентни

проекти.

Мнението на Скарони е, че въпреки евентуалното сливане те ще успеят да договорят на изискването за диверсификация на източниците и трасетата. Директорът на Епі предупреди, че светът в момента е залят от евтин газ, но ниските цени и възстановяването на икономиката може да ускорят нарастването на цените, при това в не толкова далечно бъдеще.

Филипа Рагунова

Корупцията под прикритие

Финансовото министерство залага критерии, които предопределят победителя в обществена поръчка за ИТ системата на ведомството

Държавната администрация за пореден път провежда търг за обществена поръчка с предизвестен победител. Този път възложителят е Министерство

търг се явиха 8 консорциума и още една компания заедно с "Информационно обслужване". Доста повече спрямо 2007 г., когато единственият конкурент на скандалната фирма беше "Стемо" ООД.

Критерии

Въпреки наглед добрите намерения на финансовия министър Симеон Дянков обаче чиновниците му така са извъртели критериите, че единственият възможен по-

Освен самата компания в различните лотове оферти са подали и гравитиращи около нея дружества, които получават различни поръчки като подизпълнители, научи в. "Пари". Конците между различните участници, имащи нещо общо с "Информационно обслужване", се преплитат, като в различните лотове те участват в консорциуми или поотделно.

Друг трън в очите на ИТ компаниите е начинът, по който "Информационно обслужване" изпълнява задълженията си по вече спечелените поръчки. Дружеството наема подизпълнители по начини, които се определят като страни от различните ИТ компании. Така например

товете ще бъде офертата с най-добро съотношение цена/качество. На пръв поглед - повече от добро решение вместо практиката за избиране на най-евтината оферта за победител.

Проблемът е в начина на определяне на съотношението и в обективното измерване на критериите за качество. Според формулата, публикувана в страницата "Търгове" на mipfn.bg, крайната оценка на всеки от кандидатите се изчислява по формула, в която влизат опит и квалификация на предложените екипи, регионални структури на участника, организация и методология за изпълнение на услугите и цена. При оценяването на офертите целта е да се постигне разумен баланс между цена и качество, коментират от Министерството на финансите. Качеството на услугите е изключително важно, защото става въпрос и за ИТ системите на приходните агенции - НАП и Агенция "Митници", добавят от финансовото ведомство. Цената е с най-голяма тежест и дава до 40 точки при максимални 100 от оценяването на търга. Първите 3 критерия сборно може да донесат до 60 точки.

Лот 2, Извънгаранционно поддържане на технически устройства и конфигурации в ИТ инфраструктурата

	Консорциум "Консултинг Сървисис" ("Стемо", "S&T България", "S&T Румъния")
	Консорциум "Стоун Сиенсис" ("Стоун", "Сиенсис")
	Консорциум "МФ-Сервис" ("Контракс ЕАД", "Парафлу", "Аксиор", "Принтек")
	"Информационно обслужване"

държавна поръчка, сега може да се окаже обратното. Защото разлика от 1 млн. лв. между 2 оферти може да бъде компенсирани с 5-6 точки, които не носят допълнителна стойност за възложителя.

За пример може да послужи критерият "максимален брой представени специализирани души персонал в офертата, едва

бранша "Информационно обслужване" разчита за приходите си основно на тази поръчка. За последните 3 години дружеството е получило около 45 млн. лв. за поддръжката на ИТ системите на финансовото министерство. Допълнително компанията е прибрала още 12 млн. лв. под формата на анекси към договорите, подписани през 2007 г.

Общите приходи на ком-

Лот 2, Извънгаранционно поддържане на технически устройства и конфигурации в ИТ инфраструктурата

	Консорциум "Консултинг Сървисис" ("Стемо", "S&T България", "S&T Румъния")
	Консорциум "Стоун Сиенсис" ("Стоун", "Сиенсис")
	Консорциум "МФ-Сервис" ("Контракс ЕАД", "Парафлу", "Аксиор", "Принтек")
	"Информационно обслужване"

то на финансите, което в началото на февруари обяви конкурс за изнасяне на дейности по управление на ИТ услуги. Според високопоставени източници победителят в търга е скандалната държавна компания "Информационно обслужване" АД, чийто принципал е ведомството

бедител да е "Информационно обслужване", твърдят засегнати. Например по Лот 1 (дейности по поддържане и развитие на ИТ инфраструктурата) минималното изискване е оборотът на кандидатстващите от подобна дейност да бъде 10 млн. лв. За Лот 2 (извънгаранционно поддържане на технически

компанията дава твърде кратки срокове на евентуалните подизпълнители да дадат оферта за изготвянето на сложни системи като TARIC на Министерството на финансите. Според прокуриста на дружеството Чавдар Тодоров обаче този път всички подобни проблеми са изчистени и подизпълнителите на "Информационно обслужване" вече са декларирани в документацията за участие в поръчката.

Оценяване

Освен начините на изпълнение на държавната поръчка ИТ браншът не приема и критериите, по които ще бъдат избрани изпълнителите по четирите лота на настоящата държавна поръчка. Според официалното задание в сайта на финансовото ведомство победител във всеки от ло-

тот 3, Поддържане и развитие на приложен софтуер

	Консорциум "СТГ Партньрс" ("Стемо", "Технологика", "Глобал Консултинг")
	Консорциум "ВиСиЕй ДЗЗД" ("Абати", "Верее", "Сиела Софт Пъблишинг")
	"Информационно обслужване"

Лот 4, Предоставяне на изнесени услуги за специализирани звена на МФ

	"ТехноЛогика"
	"Информационно обслужване"

на Симеон Дянков. Проблемът обаче е не толкова в самия изпълнител, колкото в начините, по които се изпълнява самата поръчка впоследствие, твърдят пред в. "Пари" представители на ИТ бранша.

Поръчка

Поръчката за изнасянето на ИТ дейността на ведомството се провежда на всеки 3 години от 1998 г. насам, като досега не е била разделяна. Еспертите на финансовото министерство обаче решиха да сменят стратегията и разделиха търга на 4 лота, за да може повече компании да се включат в наддаването. При новите условия на

устройства и конфигурации в ИТ инфраструктурата) изискването е 7.5 млн. лв. минимален оборот. По Лот 3 (поддържане и развитие на приложен софтуер) минималните приходи са 7.5 млн. лв. Има само една българска компания, която може да покрие всички тези критерии, и това е "Информационно обслужване", недоволстват от ИТ бранша.

Оценяване

За Лот 1 и Лот 2

Крайната оценка на участника е сбор от:

- Опит и квалификация на предложените екипи - максимален резултат 30 точки
- Регионални структури на участника - максимален резултат 15 точки
- Обосновка. Организация и методология за изпълнение на услугите - максимален резултат - 15 точки
- Цена - максимален резултат - 40 точки

° Максималните суми, предвидени от министерството за поръчката, не са обявени в тръжната документация с оглед получаване на реалистични цени.

ли дадена компания ще включи повече от 100 при изпълнението на поръчката. И вместо да спести пари, държавата може отново да се окаже в ситуацията на губещ, коментират от бранша. Но това не е нещо ново, особено когато става въпрос за Закона за обществените поръчки. В случая обаче са виновни не ръководните кадри, а по-скоро хората, които не бяха сменени на изборите - чиновниците, които се опитват да запазят старите корупционни схеми, по които се е работило досега.

Приходи

Според специалисти от ИТ

панията за последните 3 години са около 75 млн. лв., а отчетът ѝ за миналата година все още не е обявен официално. Очакваме печалба от около 5 млн. лв. за 2009 г., което е ръст около 25% спрямо предходната година, коментира прокурият на дружеството Чавдар Тодоров.

Така или иначе в периода 12 до 18 март ще бъдат отворени офертите на кандидатите, а победителите ще бъдат ясни седмица по-късно, коментират от финансовото министерство. И отново да бъдат усвоени едни пари, без реално да е имало справедлив търг и конкуренция.

За Лот 3 и Лот 4

Крайната оценка на участника е сбор от:

- Опит и квалификация на предложените екипи - максимален резултат 40 точки
- Обосновка. Организация и методология за изпълнение на услугите - максимален резултат - 20 точки
- Цена - максимален резултат - 40 точки

Решение
САЩ отмениха
визите за гръцки
граждани

► **Барак Обама, президент на САЩ**

Гражданите на Гърция ще пътуват без визи до САЩ след около месец. Това стана ясно след срещата във Вашингтон между гръцкия премиер Георгиус Папандреу и американския президент Барак Обама. Белият дом е решил да добави Гърция в списъка с държавите, чиито граждани нямат нужда от визи, за да пътуват до САЩ. Условието е гръците предварително да се регистрират в електронната система на страната. Гръцките власти имат необходимата готовност за проверка на пътниците и гарантиране сигурността на въздушния транспорт, посочват от американското министерство на вътрешната сигурност. По време на посещението на Папандреу

в САЩ Обама не даде обещание за финансова подкрепа. По думите на говорителя на администрацията на президента проблема на Гърция европейците могат и трябва да решат.

Резултати
Печалбата
на Е.Оп скочи
над 6 пъти

Печалбата на германската енергийна компания Е.Оп скочи рязко през 2009 г. до 8.4 млрд. EUR в сравнение с 1.3 млрд. EUR за предходната година. Приходите на компанията намалеха с 6% до 82 млрд. EUR. През миналата година Е.Оп продаде далекопроводи за високо напрежение, почти 20% от електроцентралите си в Германия и холдинг с дялове в местните енергоснабдителни предприятия за общо 6 млрд. EUR. През 2010 г. Е.Оп очаква печалбата ѝ да се увеличи с 3% от 9.65 млрд. EUR през миналата година. Германската компания е собственик на Е.ОН България, която притежава контролни пакети в електроразпределителните дружества в Североизточна България. Дружеството снабдява с електроенергия 1.1 млн. клиенти в региона.

S&P повиши оценката си за Румъния

Кредитният рейтинг на страната вече е ВВ+ със стабилна перспектива, но е по-нисък от този на България

Перспективата пред кредитния рейтинг на Румъния беше увеличена на "стабилна" от международната агенция Standard&Poor's, след като Международният валутен фонд поднови изплащането на заема за страната на стойност 20 млрд. EUR, а правителството взе мерки за намаляване на дефицита. Досега рейтингът на държавния дълг на Румъния беше ВВ+ с негативна перспектива. Кредитният рейтинг на Румъния е равен на този на Азербайджан и Черна гора и остава по-нисък от този на България.

През декември миналата година агенцията потвърди дългосрочния рейтинг на България ВВВ, като завиши перспективата му от отрицателна на стабилна. "Ревизирането на показателя е отражение на мнението ни, че Румъния ще продължи да изпълнява устойчива бюджетна програма в изпълнение на стендбай споразуменията с МВФ и ЕС", посочват от S&P. Румъния планира през следващата седмица да издаде деноминирани в евро ДЦК на стойност 1 млрд. EUR.

Заем

МВФ спря изплащането на заема за Румъния на стойност 20 млрд. EUR през ноември миналата година. През февруари обаче фондът взе решение да възобнови плащанията. Това стана възможно, след като сформираното през декември румънско правителство предприе в началото на годината мерки за намаляване на дефицита, за да отговори на изискванията на фонда. Румъния продължава да търси финансиране на дефицита отвън, след като инвеститорите започнаха да връщат доверието си към страната.

Възстановяване
Външното
търсене ще
помогне за ръста

► ФВВП на Румъния се сви със 7.1% през миналата година. Прогнозата на S&P е, че през тази

► **За га стимулира икономиката, Националната банка на Румъния с управител Мугур Исареску намали на два пъти основната лихва от началото на годината**

Ревизия

Държавите от ЕС се възстановяват от най-тежката рецесия от Втората световна война насам, което кара рейтинговите агенции да ревизират перспективите си. Литва, Латвия и Естония също получиха повишени оценки през мина-

лия месец. Друга кредитна агенция, Fitch Ratings, също увеличи рейтинга на Румъния от ВВ+ с негативна на ВВ+ със стабилна перспектива. Като основен довод за завишаване на оценката си Fitch също посочи възобновените плащания по заема от МВФ. Рейтинговата агенция Moody's Investors Service пък заяви, че най-вероятно няма да променя оценката си за страната през тази година.

Основна лихва

От началото на годината Националната банка на Румъния намали на два пъти основната лихва общо с 1 процентен пункт до 7% с

цел стимулиране на развитието на икономиката. Очаква се следващото решение за промяна в лихвата да бъде взето на срещата на банката на 29 март. През февруари инфлацията достигна 4.5% на годишна база след отчетеното 5.2% повишаване на цените през януари. Новосформираното румънско правителство си е поставило за цел през тази година да намали бюджетния дефицит до 5.9% от БВП. През 2009 г. показателят беше 7.3%. Според S&P тази цел е напълно постижима, ако страната успее да изпълни планираните реформи в пенсионната система и заплатите.

Чили ще струва 3-5 млрд. EUR на застрахователите

► **Въпреки прогнозите за загуби Munich Re с гл. изп. директор Николаус фон Бомхард очаква над 2 млрд. EUR печалба през тази година**

Бурята "Ксинтия" в Европа ще донесе до 2.5 млрд. EUR загуби за сектора

Загубите за застрахователите от земетресението в Чили от 27 февруари ще бъдат между 3 и 5 млрд. EUR. Зимната буря "Ксинтия", която връхлетя Европа през същата седмица, но засега основно Франция и Испания, ще струва на сектора 1.5-2.5 млрд. EUR. Това показват изчисленията на пре-застрахователните гиганти Swiss Re и Munich Re.

Оценка

От Munich Re оценяват собствените си загуби от двете природни бедствия на 500 млн. EUR, като до 100 млн. EUR ще са свързани с бурята. Swiss Re пък ще понесе загуби в размер на около 370 млн. EUR

от земетресението от 27 февруари и около 74 млн. EUR от "Ксинтия". Честа практика в Чили е ипотекирани жилища, търговски и индустриални имоти да се застраховат срещу земетресение в местни и международни частни застрахователни компании. Заради това Swiss Re очаква голям брой искове за обезщетения.

Резултати

Междувременно Munich Re отчете рязък скок в печалбата си за четвъртото тримесечие на 2009 г. до 780 млн. EUR в сравнение със 110 млн. EUR за същия период на 2008 г. Въпреки очакваните загуби презастрахователят не промени прогнозата си за печалба от над 2 млрд. EUR през 2010 г. За цялата 2009 г. компанията отчете около 2.5 млрд. EUR, когато обаче не беше засегната от природни бедствия.

Feature story

Are banks in trouble or rating boy is crying wolf

Agencies' 'concerns' about Bulgarian banking system are exaggerated

September 15, 2008. Lehman Brothers files for bankruptcy protection, triggering a global financial crisis. At that time the US bank is rated A. Probably in a bid to get pro-active, the rating agencies decide to be tougher the next time. Thus, in December, Fitch, S&P and Moody's reduce Greece's rating to the eurozone's minimum.

That has indirectly affected Bulgaria, where Greece is the third biggest foreign investors. Greek parents own a touch below 30% of the banking sector in this country. That has encouraged rating agencies to get critical to Bulgaria and warn of a possible negative revision of its ratings.

Capital

On top of the Greek crisis, Bulgarian vice premier and

finance minister Simeon Dyankov suggested in his frivolous style of speaking that Greek banks are withdrawing their capitals from Bulgaria, which will hamper the development of the economy. As a matter of fact, banks in Bulgaria simply do not need additional resources. Businesses are not seeking loans for production, on the contrary. There are companies that hold their money on deposit, waiting for better times to come, Milka Todorova of First Investment Bank said.

Figures

The Bulgarian National Bank (BNB) also says the banking system has enough liquidity to meet demand at present. BNB data show that consumer and corporate lending in January declined 20.7 and 7.28% respectively, year on year. Most companies are unwilling to take risk now, Economic and Investment Bank CEO Petar Andronov pointed out.

► Greek-owned banks in Bulgaria

Bank	Assets	Deposits	Loans
UBB	BGN 8.1m	BGN 2.5m	BGN 2.9m
Postbank	BGN 6.0m	BGN 2.6m	BGN 1.9m
Piraeus Bank	BGN 3.6m	BGN 722,000	BGN 656,000
Alpha Bank	BGN 2.2m	BGN 479,000	BGN 540,000

Source: BNB

Banking system enjoys excess liquidity

Rating agencies make two types of ratings: solicited and unsolicited. The regulations give advantage to the solicited ratings, as the latter are based on indirect information and there may be a conflict of interest. Fitch's latest assessment is of the second type.

The banking system in Bulgaria features excess liquidity at present and does not need additional financing. Banks' current

Petar Andronov, CEO, Economic and Investment Bank

liquidity is not an obstacle to lending. On the contrary, it is a potential catalyst of lending.

Parents provide 40% of loan financing

The allegations of the rating agencies that there is liquidity pressure and capital outflow are senseless. The ratio between loans and deposits is over 140%. Parent banks provide about 40% of the financing, i.e. they finance loans in Bulgaria with EUR 5 or 6 billion.

It is a lie that the banking system in Bulgaria is not stable. The system's capital adequacy is above 14% (compared with 12%

Stiliyan Vatev, CEO, United Bulgarian Bank

required by the BNB). It is natural for profits to fall, as economic growth has slowed.

Limited lending due to lack of borrowers

The rating agencies' assessments are made from a distance. They give a negative evaluation of a sector that has proven its stability and trustworthiness. The analysts forget that the crisis reduces companies' desire to spend. Resources are directed to savings.

There is no revival in business lending because the economic outlook is not good. Companies have taken a wait-and-see ap-

Asen Yagodin, CEO, Postbank

proach. There are enough resources coming both from the increase in deposits and from foreign credit lines.

Equities outperform real estate

Foreign investment schemes fare better than Bulgarian funds

The management company of Eurobank EFG (LF) funds is registered in Luxembourg. In Bulgaria, LF funds are distributed by Postbank, Galina Alexandrova, head of mutual fund distribution at Eurobank EFG (Postbank), told the Pari daily in an interview. The company has more than 30 LF funds and LF funds of funds, six of which are offered in Bulgaria.

Funds

We have selected higher-risk schemes for the Bulgarian market, Alexandrova said. The first is the emerging Europe fund, which focuses on equity in Easter Europe: Russia, Poland, Turkey and the former socialist countries. More than 50% of the portfolio is invested in Russia. The fund has about 5% in Bulgarian stocks. Last year the fund returned

nearly 70% to investors. Another scheme that is actively offered in Bulgaria is BRIC fund of funds, which invests in Brazil, Russia, India and China. We thought it will be a bit too exotic for Bulgarians but its high return - 80% in 2009 - lured investors, Alexandrova explained. The bank also offers an equity blend fund of funds. The bulk of the portfolio (more than 30%) is held in the USA, 20% is invested in the developed European markets like Germany, France, Italy and Great Britain and about 10%, in Japan. That is a lower-risk fund and the return is accordingly lower: 27% in 2009.

Interest

Investors' interest in Turkey is increasing for several reasons: the upcoming agreement with the International Monetary Fund, the rapid drop in interest rates, and the prospects for EU membership. In a longer-term plan, all investors interested in the developing markets should

► Galina Alexandrova, head of mutual fund distribution at Eurobank EFG

PHOTOS BOBI TOSHEV

make an investment in Turkey. The Russian market has a very big potential. The country is rich in natural resources and when oil and energy prices rise, that encourages Russia's development. At any rate the choice of a country for investment depends on the investor's profile. Almost in the whole world the trend is now positive, so the forecasts for the capital markets in 2010 are very good. We even think the

time is good for buying, because the levels are still very low, Alexandrova explained.

Return

As the economic environment improves and deposit interest rates drop, people start looking for higher return and opt for higher-risk schemes and equity investments. In the long term stocks have always fared best of all types of assets, even in comparison with real estate and commodities. That is why I expect an increasing interest in equities and risk mutual funds, Alexandrova said.

Technically speaking, if we compare return rates, foreign investment schemes have performed better than Bulgarian funds. We should note, though, that the Bulgarian Stock Exchange and the funds investing on the Bulgarian capital markets achieved very high returns in the past few years. They were naturally hit hard by the crisis, as higher return is always connected with higher risk.

Taxation

Health insurance jumps to 10% from April

The health insurance rate will increase 2 pp to 10% from April, the cabinet decided on Wednesday. The contribution will continue to be paid in a 60:40 ratio by employer and employee. The hike, however, does not concern the state, because the government does not plan changes to its transfers to the National Health Insurance Fund (NHIF). Those transfers are the health contributions of children, pensioners, students and the military. Finance minister Simeon Dyankov declined to say if the higher rate will only be paid by businesses or by the state too. 'We are working on that,' he said. The state is the biggest employer, providing jobs to two-thirds of Bulgarians. The higher health insurance rate will provide an additional BGN 300 million to the NHIF. The changes are subject to approval by parliament.

Revenue

NRA changes controversial instructions

The National Revenue Agency (NRA) supplemented, instead of revising, its controversial instructions that virtually obliged the owners of small and medium-sized enterprises to pay social security contributions twice. According to the new documents, company partners and owners do not owe social security for managing their firms, unless they have a management contract specifying their remuneration. The change was ordered by NRA's executive director Krasimir Stefanov, who said the agency's experts interpreted the law too 'fiscally'. Such measures in times of crisis are not the best decision, Stefanov pointed out.

Energy

Belene NPP may become private project

The Bulgarian government has started talks with potential investors on the construction of Belene nuclear power plant (NPP). That concerns both financial and strategic investors, energy minister Traycho Traykov said. In his words, the aim is to restructure the project into a private one. That means that the National Electric Company will have to sell a part or its whole stake in the design company for Belene NPP to a private investor. That will relieve the state of the risk of selling electricity. However, it is not yet clear who will be responsible for the transportation and storage of the spent nuclear fuel if the plant becomes a private project.

Procedure

FinMin skews tender terms to favour its firm

The finance ministry has so designed the terms of a public procurement tender as to favour Information Services, a state-owned company with shareholder control exercised by the finance ministry itself, industry sources told the Pari daily. The procedure concerns the outsourcing of IT services, which has been held every three years since 1998. This time the contract has been split into four lots, seemingly to allow more companies to participate in the tender. Though the bidders this time are more than in 2007, the criteria has been skewed to make Information Services the only possible winner. The main stumbling stone for other candidates is the high turnover required from them: between BGN 7.5 million and 10 million for the different lots. There is only one Bulgarian company that can meet the criteria and that is Information Services, representatives of the IT business complain.

Infrastructure Start of Trakia construction may be delayed

The start of construction of Trakia motorway's lot 2 may be delayed 15 days if the Commission on Protection of Competition (CPC) initiates proceedings on the complaints against the project winner, Trace Group Hold. Works on the stretch between Stara Zagora and Nova Zagora are scheduled to begin on May 3. We hold firm on our offer and we are ready to build the stretch for BGN 137.8 million, Trace told the Pari daily, refuting media publications that the delay of the project may raise construction costs. The CPC has to come up with a decision on the complaints filed by Greece's Terna and Austria's Strabag by March 18. If proceedings are launched on any of the complaints, the term for completion is two months.

BSE

Only Sofix index avoids drop on Wednesday

Sofix of blue chips was the only index of the Bulgarian Stock Exchange (BSE) to avoid a drop on Wednesday. The benchmark edged up 0.05% to 421.99 points at close. The other three indexes went down. BGTR30 of the best performers in total return fell 0.22% to 326.83 points. BGREIT closed at 43.68 points, down 0.21%. BG40 of the most traded stocks dipped 0.2% to 117.19 points. Some 48% of the traded stocks cheapened and 36% improved their capitalisation.

ИНВЕСТИТОР

Редактор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

Резултати

„Агро Финанс“ увеличи с 10% инвестициите в земеделска земя

Средната договорена от фонда рента е в размер на 21 лв. на декар

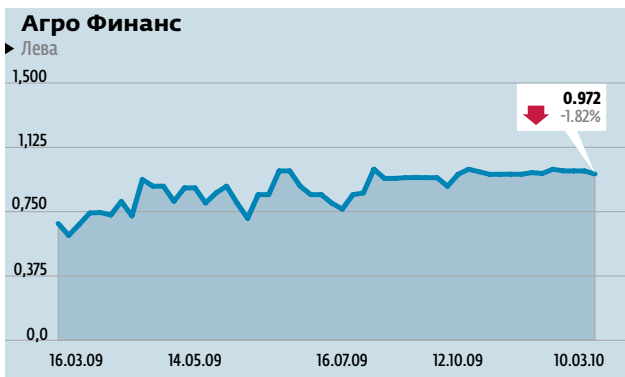
„Агро Финанс“ АДСИЦ е инвестирало 35.9 млн. лв. в земеделска земя към края на февруари 2010 г., като това е ръст от близо 10% спрямо същия месец на миналата година. Това става ясно от месечния бюлетин на фонда за имоти.

Портфейл

Към 28 февруари 2010 г. инвестиционният портфейл на „Агро Финанс“ АДСИЦ е формиран от 127.5 хил. дка земеделска земя. За сравнение година по-рано дружеството е притежавало 117.5 хил. дка, или с 8.5% по-малко.

Площта на отдадените под аренда и наем земи за стопанската 2009-2010 г. е 103 хил. дка, като това е 81% от общо притежаваната земя. Средната договорена от „Агро Финанс“ рента е в размер на 21 лв. на декар.

Вземанията по договорите за аренда и наем са застраховани в „Българ-

ската агенция по експортно застраховане“ ЕАД, с което гарантираме тяхната събираемост, съобщава от „Агро Финанс“. Към края на февруари 88% от придобитата земеделска земя се намира в три от шестте района на страната - Северозападен, Северен Централен и Североизточен. От компанията поясняват, че тези райони се характеризират с високо качество на земеделската земя и имат потенциал за развитие на земеделието. С най-висока концентрация са земеделските земи в областите Монтана, Плевен и Враца, в които дружеството за имоти притежава общо над 70 хил. дка, или 55% от земите

в инвестиционния портфейл на „Агро Финанс“.

Приходи

Оборотът на „Агро Финанс“ АДСИЦ през миналата година е намалял с близо 3 пъти до 2.17 млн. лв. Печалбата на фонда към 31 декември 2009 г. възлиза на 111 хил. лв., което е спад от 38 пъти в сравнение с предходната година.

По време на търговията на Българската фондова борса вчера бяха изтържувани 150 хил. акции на „Агро Финанс“ АДСИЦ на единична цена от 0.972 лв. Книжата на компанията поевтиняха с 1.82% спрямо нивата на отваряне.

Магдалена Иванова

Посредници

БАЛИП стана член на ICSA

Българската асоциация на лицензираните инвестиционни посредници стана член на Международния съвет на асоциациите за ценни книжа (International

Council of Securities Associations - ICSA. БАЛИП е първата асоциация на инвестиционните посредници от страните в Централна и Югоизточна Европа, приета от влиятелната международна организация. Целите

на ICSA са да работи за развитието и стабилността на международния капиталов пазар, да насърчава хармонизацията на регулаторните режими и да съдейства на членовете си за обмен на информация.

Интервю Галина Александрова, началник на секция „Дистрибуция“

Акциите са по

Чуждите инвестиционни схеми се сп

Госпожо Александрова, колко взаимни фонда управлявате в България?

Управляващото дружество е регистрирано в Люксембург, а инвестиционният мениджмънт е в Атина. Пощенска банка е дистрибутор на LF фондове. Всички над 30 фонда, които са регистрирани в Люксембург, се дистрибутират и в България със съответното уведомление, което ние даваме в нашата Комисия за финансов надзор.

Избрана е именно Люксембург, защото там се предлага много гъвкаво законодателство по отношение на инвестициите и данъчни облекчения за инвестиционните продукти. Регистрираните фондове са разделени на две групи LF и LF фонд от фондове. В България сме се фокусирали върху шест схеми, като те са селектирани в зависимост от преценката ни какво би било интересно на българските инвеститори.

А какво е интересно на българския инвеститор?

Насочили сме се към по-рискови схеми. Първият е Фонд Развиваща се Европа. Той е регионален фонд, фокусиран върху акции от страните от Източна Европа - Русия, Полша, Турция и бившите социалистически страни. Над 50% от портфейла на този фонд е инвестирани в Русия. В български акции фондът е вложил около 5% от портфейла си. Към края на миналата година Фонд Развиваща се Европа има доходност от близо 70%.

Другият ни фонд, който активно предлагаме у нас, е Фонд от фондове - БРИК. Към него има много голям интерес в момента. Той инвестира в Бразилия, Русия, Индия и Китай. Ние предполагахме, че ще бъде малко по-екзотичен за българските инвеститори, но така или иначе, търсейки висока доходност, инвеститорите проявяват голям интерес към него. За миналата година Фонд от фондове - БРИК има 80% доходност.

Разбира се, предлагаме и фонд, който инвестира

С възстановяване на икономическата среда и очакванията за понижаване на лихвите по депозитите хората ще търсят по-висока доходност

Визитка Коя е Галина Александрова

Галина Александрова работи в Пощенска банка от 2005 г. като началник на секция „Дистрибуция на взаимни фондове“. Преди това е работила в CIBC Mellon Bank, Торонто, Канада, в сферата на взаимните фондове - Global Securities Services. Галина Александрова е завършила Университета за национално и световно стопанство, специалност счетоводство и одит и 4-то ниво на програмата Certified General Accountant (CGA).

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

на развиващите се пазари. Това е Фонд от фондове Комбинация акции. Голя-

ма част от портфейла - над 30%, е инвестирани в САЩ, а на европейските развити

Резултат

Приходите от продажби на „Аркус“ се повишават с 12%

Печалбата на компанията намалява с 44%

Оръжейният производител „Аркус“ АД отчита 12.1% ръст на продажбите през 2009 г., показва одитирани-

ят отчет на компанията за миналата година. Показателят нараства до 68.1 млн. лв., спрямо 60.8 млн. лв. за 2008 г. Продажбите на компанията формират 92.7% от оборота.

Показатели

По-скромен е ръстът на общите приходи, които се повишават с 3.3% на годишна база и достигат 73.5 млн. лв. С основна заслуга за това е спадът на финансовите приходи на дружеството, които се свиват с 48.1% до 5.4 млн. лв. Липсата на приходи в графата „Положителни разлики от операции с финансови активи и инструменти“ през 2009 г. оказва съществено влияние. През 2008 г. постъпленията по това перо бяха 4.6 млн. лв. Разходите за дейността на „Аркус“ се увеличават с 11% на годишна база и за 2009 г. достигат 68 млн. лв.

Печалбата на оръжейния производител през мина-

лата година е намаляла с 44.3%. Положителният финансов резултат се топи до 4.97 млн. лв. спрямо 8.92 млн. лв. за 2008 г. Причина за спада на печалбата е негативното влияние върху финансовите приходи, се казва в доклада за дейността на „Аркус“.

Книжа

Мажоритарен собственик на дружеството е „Аркус България“ АД, което в края на миналата година притежава 74.32% от гласовете в общото събрание.

Акциите на „Аркус“ АД не се търгуват на фондовата борса, но компанията емитира облигации за 20 млн. USD. Падежът на емисията е 10 октомври 2010 г., когато компанията трябва да погаси цялата главница по заема. Дотогава има още две лихвени плащания - 10 април и 10 октомври. Годишната лихва по облигациите е 8.25%.

ГЛОБАЛ ИНВЕСТ

РЕПО СДЕЛКИ С АКЦИИ

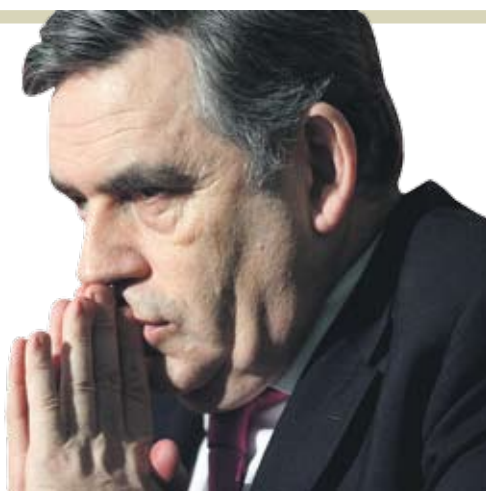
02/ 9 559 555

02/ 9 554 140

Цитат

”Промяна на сегашния икономически курс рискува да върне обратно Великобритания в рецесията

► Гордън Браун, министър-председател на Великобритания

Цифра на деня

11.130

► млрд. лв. достигна пазарната капитализация на Българската фондова борса след вчерашната сесия

ция на взаимни фондове” в Eurobank EFG

ДОХОДОНОСНИ ОТ ИМОТИТЕ

равят по-добре от българските в условията на икономическа криза

пазари - Германия, Франция, Италия, Великобритания - около 20%, и 10%

от активите на фонда са вложени в Япония. Този фонд е сравнително по-

нискорисков и съответно е с по-ниска доходност за миналата година от 27%.

Предлагаме и една малко по-консервативна схема - Фонд от фондове Балансирана комбинация.

► **Кои от тези фондове привличат най-много български клиенти?**

- Развиваща се Европа и БРИК. Сега фокусът определено се измества само към Фонд Развиваща се Европа, докато за миналата година абсолютният фаворит беше БРИК.

► **На какво се дължи промяната в нагласите на инвеститорите и с какво са атрактивни турският, полският и руският капиталов пазар?**

- Интересът към Турция расте по няколко причини - предстоящото споразумение на страната с Международния валутен фонд, голямото понижение на лихвените нива и перспективите за влизане в Европейския съюз. Така че за турския капиталов пазар прогнозите са много добри. Определено в един по-дългосрочен план е хубаво всеки инвеститор, който има интерес към развиващите се пазари, да се включи с инвестиция в Турция. А руският пазар по принцип има много голям потенциал. Там има много големи залежи на природни богатства, като всяко едно покачване на нефта и енергийните ресурси подпомага развитието на Русия.

► **Има ли гържави, инвестициите в които трябва да се избягват?**

- Не, много е трудно да се каже такова нещо. Изборът на държава за инвестиции зависи много от инвеститорския профил на всеки човек. Трендът в момента е положителен в почти целия свят, така че прогнозите за тази година за фондовите борси са много добри. Ние дори смятаме, че в момента е изгодно да се купува, защото нивата са все още много ниски.

► **Това означава ли, че през тази година ще има по-голям интерес към рисковите взаимни фондове?**

- С възстановяване на икономическата среда и очакванията за понижаване на лихвите по депозитите е нормално хората да търсят начини да получат по-висока доходност, а това може да стане именно чрез по-рисковите колективни инвестиционни схеми и инвестициите в акции. В дългосрочен план акциите винаги са се представяли най-добре от всички останали класове активи - дори в сравнение с недвижимите имоти и стоковите инвестиции. Именно заради това очаквам повишаване на интереса към акциите и рисковите взаимни фондове.

► **Чуждите фондове в България или българските схеми по-лесно се справиха с кризата?**

- Чисто технически погледнато, ако се видят доходностите - чуждите инвестиционни схеми се справиха по-добре. Но все пак не трябва да се забравя, че Българската фондова борса и фондовете, инвестиращи на българския капиталов пазар, постигнаха много висока доходност в последните няколко години.

При такава криза е нормално тези фондове да бъдат много сериозно засегнати, защото всеки знае, че по-високата доходност носи и по-висока степен на риск. Но с новото ръководство на Българската фондова борса определено смятам, че нещата ще се развиват добре и нашата борса ще намери достойното си място сред останалите източноевропейски пазари.

► **В края на януари получили разрешение от Комисията за финансов надзор да управлявате два нови фонда. Какъв е техният фокус?**

- ЛФ Фонд - Стокови инвестиции Макс 30 инвестира в стокови инвестиции и е предложен като алтернатива, начин за диверсификация на инвеститорите, които се интересуват от такъв тип вложения. Това е един от класовете активи, които досега не бяхме засегна-

ли във фондовете, които предлагаме в България. Фокусът на фонда е стоковите инвестиции в цял свят - зърно, енергийните източници, металите. Фондът ЛФ Турски акции ще бъде предложен на българските инвеститори през този месец и е деноминиран в две валути - EUR и USD. Той се управлява в тясно сътрудничество с EFG Istanbul Securities.

► **Каква е вашата прогноза за движението на златото през 2010 г.?**

- Златото е стокова инвестиция, която се търси в моменти на несигурност на пазарите и икономиките. Златото се търгува в долари, така че всяко падане на стойността на американската валута би означавало поскъпване на златото и обратно. Започналото поскъпване на долара би намалило атрактивността на златото като алтернативен инвестиционен актив. Не бих се ангажирали с прогнози за цената на златото - това зависи от много и комплексни фактори.

► **Ще предложите ли нови фондове през тази година на българските инвеститори?**

- Вероятно да. Нормално е на 3-4 месеца да се стартира нов фонд. В това отношение гъвкавото законодателство в Люксембург много ни помага. Но основно нашата цел в момента и на повечето колеги от инвестиционната общност е да възстановим доверието на инвеститорите във взаимните фондове, като наблегнем на факта, че това е успешна алтернатива за спестяванията на съвременния човек в дългосрочен план, а не спекулативен продукт, както погрешно се смяташе в последните години.

► **Кой от инвестиционните активи ще бъде най-атрактивен през тази година?**

- Очаквам възстановяването на интереса към акциите и съответно взаимните фондове, инвестиращи в акции.

Магдалена Иванова

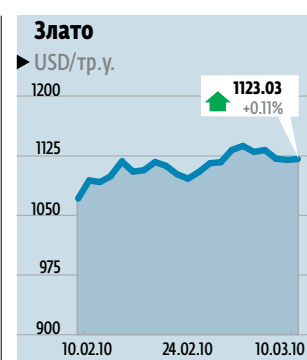

Стока на деня

2.90

► процента се повиши оловото на борсата в Лондон и достигна 2282 USD/m

По време на борсовата сесия в сряда металът добави 64.25 USD към стойността си и по този начин излезе на първо място по ръст за деня сред всички търгувани метали

Цената на златото отбеляза повишение и по време на вчерашната сесия в Лондон достигна 1122.7 USD/тр.у. И вчера основната причина за това беше доларът, който загуби 0.22%

Цифра на деня

18.1

► USD загуби нерафинираната захар по време на вчерашната борсова сесия и достигна 430 USD/m

Цената на захарта загуби 4.04% от стойността си, като това негативно движение се повтаря за трети пореден ден. Основната причина за това отново е ниската изкупна цена в Индия

Петролът продължи доброто си представяне

Суровият петрол доближи нивото от 82 USD/б само ден преди да станат ясни точните данни за запасите от нефт, с които са разполагали САЩ в края на миналата седмица. По време на ранната азиатска сесия цената на петрола се движеше далеч под нивото на затваряне от вторник, като в някои моменти дори стигаше до 81 USD/б. За лошия старт на сесията сериозно влияние оказа предварителният доклад на Американския петролен институт за натрупаните количества нефт през миналата седмица.

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

На борсата в Ню Йорк фючърсите на суровия петрол за април отчетоха повишение с 0.46%, достигайки 81.87 USD/б

Според изнесените цифри там запасите са отчели ръст с 6.5 млн. барела спрямо седмица по-рано. Анализаторите на Bloomberg също дадоха своята оценка, но техните предположения бяха далеч по-въздържани. Изчисленията, които те са направили, сочат, че седмичният ръст няма да премине 2 млн. барела и по този начин обемът ще достигне 343.6 млн. барела. Впо-

следствие, когато бяха отворени и европейските пазари, основна движеща сила за поскъпването на петрола стана доларът. Неговата слабост по време на последната сесия изстреля цената на нефта до високите нива, които наблюдавахме в началото на седмицата. По време на сесията вчера цената на американска-

► Добрите икономически показатели на САЩ и Китай ще поддържат петрола и следващата седмица

та валута се понижи с 0.11%, стигайки 1.3617 USD/б.

Според Елън Танер, анализатор в Credit Suisse Group AG в Цюрих, следващата седмица цената на черното злато ще продължи да се движи нагоре най-вече заради все по-добрите икономически

новини, идващи от Китай и САЩ. Ако официалният доклад на Министерството на енергетиката на САЩ, който ще бъде изнесен днес, покаже сериозни разлики с цифрите, които бяха изнесени в предварителните анализи, тогава единствено можем да наблюдаваме обръщане на посоката на движение.

Слабият долар наду цената на металите

Цената на медта отчете повишение за втори пореден ден и на борсата в Лондон металът се търгуваше за 7524 USD/т. Продължаващото голямо търсене на метала от страна на китайската промишленост през последните два месеца доведе до 10% ръст при вноса през февруари спрямо месец по-рано.

Според данни на митническите служби на Китай вносът на метала през февруари е стигнал 322 282 т. Независимо от това обаче, ако тази цифра се съпостави със същия период на 2009 г., ще бъде отчетен спад с около

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

На Лондонската метална борса цената на медта отчете ръст от 0.65% и се котираше за 7524 USD/т

2%. Това е така, защото през 2009 г. бяха налетели повече от 500 млрд. USD в икономиката на страната, докато в момента тези субсидии са силно ограничени.

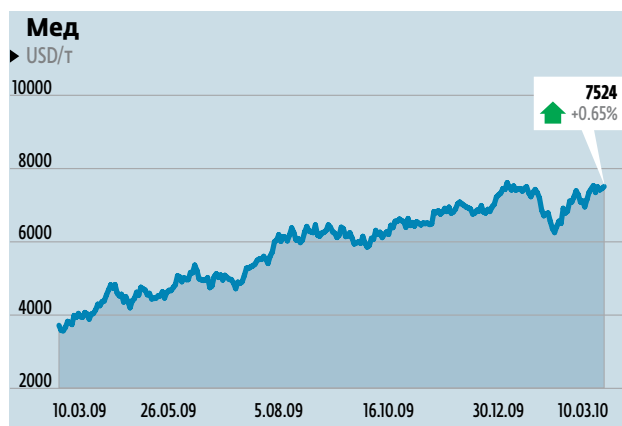
Също така се очаква импортираните количества през 2010 г. да са наполовина спрямо предходната година и цифрата да не премине 1.6 млн. т. При останалите цветни метали също се наблюдаваше

повишение на цените, като най-печелившите се оказа оловото, което отчете ръст от 2.9% до 2282.5 USD/т. Благородните метали също спечелиха позиции на гърба на слабия американски долар.

От тази група най-добре се представиха платината и паладият, които достигнаха съответно 1605 и 470 USD/тр.у. Bank of America Merrill Lynch дори

повиши своята прогноза за движението на цената на тези метали през 2010 г.

Според оценките на финансовата институция платината през 2010 г. ще отчете ръст от 22% и прогнозите са цената й да се задържи около 1750 USD/тр.у. При паладия също ще има сериозно повишение от порядъка на 35%, като там цената се очаква да стигне 500 USD/тр.у.

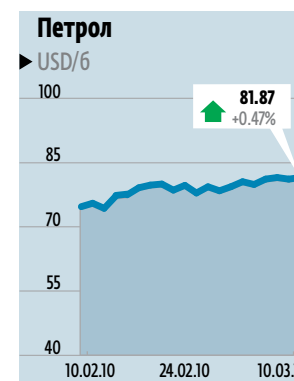

500

► USD/тр. у. се очаква да бъде цената на паладия през 2010 г.

Спот цени на суров петрол

USD/б	Вид	Последна цена
	СРЕДИЗЕМНО МОРЕ	
	ИРАНСКИ ТЕЖЪК	75.79
	СИБИРСКИ	76.75
	УРАЛСКИ С-Ф	76.75
	САХАРСКИ	79.85
	СЕВЕРНО МОРЕ	
	БРЕНТ	79.44
	ОСБЕРГ	79.87
	ЕКОФИСК	79.72
	СТАТФОРД	79.29
	ФОРТИС	79.11
	ФЛОТА	76.79
	УРАЛСКИ СIF	76.45
	ЗАПАДНА АФРИКА	
	БОНИ ЛЕК	80.64
	КУА ИБОЕ	79.75
	ФОРКАДОС	80.43
	КАБИНДА	78.86

Спот цени на петролни продукти

USD/т	Вид	Купува	Продава	Условия на доставка	Спецификации
	БУТАН С	0	750	CIF	
	ПРОПАН	0	752	CIF	
	БЕНЗИН СУПЕР	758	762	CIF	
	БЕНЗИН СУПЕР	736	738	FOB	
	АВИАГОРИВО	655.5	655.5	FOB	
	НАФТА	729	731	CIF	
	ГАЗБОЛ	661.5	655.5	CIF	
	ДИЗЕЛЪ	659	661	FOB	50RPM
	МАЗУТ	473	475	CIF	1.0%HSFO
	МАЗУТ	442	444	CIF	3.5%HSFO

Цени на цветни метали

USD/т	Метал	Цена на разплащане	Купува 3 м.	Продава 3 м.
	МЕД	7524	7485	7495
	КАЛАЙ	17650	17630	17698
	ОЛОВО	2282.5	2285	2295
	ЦИНК	2362.5	2370	2371
	АЛУМИНИЙ	2233	2240	2250
	НИКЕЛ	21995	21650	21750
	АЛУМИНИЕВА СПЛАВ	1994	1990	2020

Спот цени на благородни метали

USD/тройунция	Метал	Купува	Продава	Най-висока	Най-ниска
	ЗЛАТО	1122.2	1122.8	1128.09	1120.63
	СРЕБРО	17.36	17.38	17.5	17.22
	ПЛАТИНА	1603.5	1607.5	1616.75	1584.6
	ПАЛАДИЙ	469.5	471.75	475.25	464.25

Срочни цени на пшеница

USD/т	Произход/място на доставка	Вид	Условия на доставка	Март
	МЕКСИКАНСКИ ЗАЛИВ	ХЛЕБНА	FOB	193.25
	АВСТРАЛИЯ	ХЛЕБНА	СПОТ	478.48
	ФРАНЦИЯ РУАН	ХЛЕБНА	СПОТ	167.88
	АНГЛИЯ	ХЛЕБНА	ИЗТ. БЪРЯГ	165.95
	ГЕРМАНИЯ	ХЛЕБНА	CIF БАЛТИЙСКО МОРЕ	-
	УНГАРИЯ	ХЛЕБНА	CIF УНГАРИЯ	-
	УКРАИНА	ХЛЕБНА	FOB ЧЕРНО МОРЕ	199.75
	РУСИЯ	ФУРАЖНА	FOB ЧЕРНО МОРЕ	135.98

Срочни цени на агрокултури

Вид	Борса	Единица	Април
Царевица	CBOT	USD/bu.	367.25
Ечемик	ASE	USD/MT	132.81
Памук	NYBOT	USD/lb.	80.7
Kakao	NYBOT	USD/MT	2761
Кафе	NYBOT	USD/lb.	132.25
Рапица	ASE	USD/MT	373.23
Ориз	CBOT	USD/cwt	13
Обес	CBOT	USD/bu.	221
Соя CBOT	USD/bu.		953

Срочни цени на агропродукти

Вид	Борса	Единица	Април
Захар	NYBOT	USD/lb.	19.47
Соево масло	CBOT	USD/lb.	40.66
Портокалов сок	NYBOT	USD/lb.	146.55
Мляко	CME	USD/cwt	12.55
Обезмаслено мляко	CME	USD/cwt	106.5
Масло	CME	USD/lb.	148
Денатуриран етанол	CBOT	USD/gal.	1.66

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австралийска стокова борса
Мерни единици: 1 bu. соя = 27.216 kg.; 1 bu. царевица = 25.4016 kg.; 1 bu. обес = 15.4224 kg.; 1 lb. = 0.4536 kg.; 1 MT = 1000 kg.; 1 cwt = 50 kg.; 1 gal. = 3.785 л.; 1 USD = 1 U.S. cent

Има ли епидемия от протекционизъм

Ограниченията в търговията засягат 0,4% от световния внос

Вълната от протекционизъм, заляла световната търговия миналата година, не прерасна в епидемия, се казва в специален доклад на СТО, ОИСР и УНКТАД. Както пишат експертите, заради ограничените възможности на правителствата да предоставят финансови стимули, именно свободната търговия може да осигури на глобалната икономика необходимия подем и възможност за откриване на нови работни места, информира Interfax. Вторият доклад по въпросите за протекционизма и рисковете пред световната икономика бе изготвен по молба на Групата на Двадесетте от септември-ската среща на Г-20, състояла се в Питсбърг.

Тогава представителите на форума заявиха, че са се договорили за борба с политиките на протекционизъм.

Период

Сегашното изследване обхваща периода от 1 септември 2009 г. до средата на февруари 2010 г. и констатира, че не се е стигнало до бум на протекционизма. По оценки на СТО въведените ограничения пред търговията (под формата на защитни мерки) засягат 0.7% от вноса на страните от Г-20, или 0.4% от общия обем на световния внос.

Данните в предишния доклад, в който се анализираха протекционистките мерки за 12 месеца назад, показваха, че тогава ограниченията засягат 1.3% от вноса в страните от Г-20. Понижава се и броят на антидъмпинговите разследвания. Предвид историческия опит от периоди на спадове в бизнес циклите и на световната икономическа активност имаше очаквания, че сегашната глобална икономическа криза ще доведе до техния разцвет, но получените данни свидетелстват, че броят на антидъмпинговите разследвания, инициирани от членове на Г-20 през 2009

г., са с 21% под бройката за 2008 г.

Сравнение

Ако се сравняват данните за втората половина на 2008 и 2009 г., разминаването е още по-сериозно - намаление от 29%. Това е първото сериозно понижение от началото на глобалната икономическа криза в средата на 2008 г., се посочва в доклада. Като цяло през 2009 г. от страните от Г-20 са инициирани 152 антидъмпингови разследвания при 193 година по-рано. Най-много са подбудени от Индия (29 разследвания), Китай и САЩ (по 19) и ЕС (17).

Двадесетницата полага усилия и за подобряване на инвестиционния климат. Осемнадесет от членовете на клуба са приели през отчетния период пакет от мерки по реализация на своя инвестиционна политика. Повечето от тях са насочени към откритост и прозрачност за инвеститорите.

Рискове

Но страните от Г-20 трябва да бъдат и внимателни. Сред

► **Оценката на СТО е, че въведените ограничения не засягат съществено световната търговия**

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

рисковете са високото ниво на безработица и неяснотата около глобалния ръст на икономиката, се посочва в доклада. Поради това не бива да се допуска протекционизъмът да задуши възстановяването. И накрая,

трябва да се достигне до логичен край на Дохийския кръг преговори. Да припомним, че в преговорите в кръга Доха в областта на търговията, започнал още през 2001 г., се предвижда либерализация на търго-

вията със селскостопанска продукция и с някои категории промишлени стоки в страните членки на СТО. Държавите от Г-20 заявиха през септември, че са готови да приключат преговорите с успех през 2010 г.

Корпоративни съобщения и обяви на държавни институции

СЪОБЩЕНИЕ

Арбитражният съд към Българската търговско-промишлена палата организира курс за обучение на млади арбитри – **първо ниво (за начинаещи)**, който ще се проведе в периода 20 март – 15 юни 2010 г. в сградата на БТПП: гр.София, ул. „Искър“ № 9, ет.2. Допълнителна информация за курса и за регистрация на участниците може да се получи от сайта на Палатата www.bcci.bg. Краен срок за потвърждение: **18 март 2010 г.** За контакти: тел.: 02/8117476, 8117551, факс: 02/987 32 09, e-mail: atakar@bcci.bg; tradereg@bcci.bg.

Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013

Операция BG161PO003-2.1.04 „Технологична модернизация в малки и средни предприятия“

О Б Я В А
за
ОТКРИВАНЕ НА ПРОЦЕДУРА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛ

На основание чл.1, ал.1 и чл. 7 от Постановление № 55 на МС от 12 март 2007 г. за условията и реда за определяне на изпълнителя от страна на бенефициенти на договорена безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове на Европейския съюз и от Програма ФАР на Европейския съюз,
ДУНАВ ПРЕС АД
със седалище в гр. Русе, бул. „Липник“ №129
тел.: +35982/ 880 260
факс: +35982/ 880 360
Интернет адрес: www.dunavpress.com, www.sme.government.bg
лице за контакт: Николай Венцеславов Алексиев, на длъжност Изпълнителен Директор, тел.: +359/887 28 23 30
в качеството си на бенефициент по Договор за безвъзмездна финансова помощ № ТММ 02-8/17.07.2009г.

обявява

процедура за определяне на изпълнител – Открит избор с обект: **Доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на ново полиграфично оборудване за производствения цех и обучение на персонала за работа с него:**
Обособена позиция № 1 -ComputerToPlate (СТР) – цифрова система за експониране на конвенционални печатни пластини
Обособена позиция № 2 - Цепеца Пренавиваща и инспектираща машина
Обособена позиция № 3 – Електрически диспенсър- оборудване за пакетирание на готовата продукция
Обособена позиция № 4 – Машина за топъл печат
Обособена позиция № 5 – Високоскоростен нож със станция за пресоване на поредените листи, зотови за рязане
Пояснителният документ и документацията за провежданата процедура могат да се получат безплатно на адрес: гр. Русе, бул. „Липник“ №129 всеки работен ден от 9,00 ч. до 17,00 ч.
Пояснителният документ е публикуван и на следния Интернет адрес: www.sme.government.bg, www.dunavpress.com
Оферти се подават на адрес: гр. Русе, бул. „Липник“ №129 до 17,00 ч. на 06.04.2010 г.*
*Всички дати в настоящата документация ще бъдат актуализирани в последствие на база датата на полученото одобрение от ДО.

Съветът на директорите на „МАШСТРОЙ“ АД град Троян със свое решение от 20.01.2010г., на основание чл.223, ал.1 от ТЗ, във връзка с чл.20, ал.1 от Устава, свиква извънредно общо събрание на акционерите на Дружеството, което ще се проведе на 23.04.2010 год. от 11.00 часа в седалището на Дружеството – град Троян, ул. „Акад.Ангел Балебски“ №5 със следния дневен ред и следните проекти за решение:

- 1. Промени в състава на Съвета на директорите.**
Проект за решение: Общото събрание на акционерите приема следните промени в състава на Съвета на директорите:
1.1.освобождава Минко Ангелов Таслаков, ЕГН 5403273044 като член на Съвета на директорите;
1. 2.избира г-н Георги Петков Колев, ЕГН 5305113041 за член на Съвета на директорите.
- 2. Разни**
На основание чл.115, ал.2 от ЗППЦК информираме акционерите за следното:
Капиталът на дружеството е 411 755 лв., разпределен в 411 755 бр. безлични поименни акции и номинална стойност 1 лв., всяка с право на един глас в ОСА, право на дивидент и на ликвидационен дял, съизмерени на номиналната стойност на акцията. Общият брой на акциите и правата на глас в общото събрание към 10.02.2010 год.- датата на решението на Съвета на директорите за свикване на това общо събрание е 411 755 броя.
Правото на глас в общото събрание се упражнява от лицата, вписани в регистрите на „Централен депозитар“ АД като акционери 14 дни преди датата на общото събрание. Само лицата, вписани като акционери преди 09.04.2010 год. имат право да участват и да гласуват в общото събрание.
Лица, притежаващи заедно или поотделно най-малко 5 на сто от капитала на дружеството могат по реда на чл.223а от ТЗ да включват и други въпроси в дневния ред на ОСА и да правят предложения за решения по вече включени в дневния ред въпроси. Крайният срок за представяне за обявяване в Търговския регистър на въпросите за включване в дневния ред и предложенията за решения е не по-късно от 15 дни преди откриване на общото събрание. Акционерите представят на Комисията за финансов надзор и на Дружеството най-късно на следващия работен ден след обявяването на въпросите в Търговския регистър материалите по чл.223а, ал.4 от ТЗ. По-подробна информация относно тези права се съдържа на интернет страницата на дружеството- www.mashstroy.bg.
Всеки акционер или пълномощник може в деня на събранието- 23.04. 2010 год. да прави предложения за решения по въпроси, включени в дневния ред на ОСА и крайният срок за упражняване на това право е до приключване на обсъжданията на съответната точка по време на ОСА.
Поканват се всички акционери да вземат участие в ОСА лично или чрез упълномощени от тях лица.
Съгласно чл.115г от ЗППЦК, акционерите на дружеството имат право да упълномощават всяко физическо или юридическо лице да участва и да гласува в общото събрание от тяхно име при спазване на следните правила, които са оповестени и на интернет страницата на Дружеството www.mashstroy.bg.:
1.Пълномощник на акционер може да бъде и член на Съвета на директорите на Дружеството, ако упълномощителят изрично е посочил начина на гласуване по всяка от точките от дневния ред.
2.Пълномощникът има същите права да се изказва и да задава въпроси на Общото събрание, както акционерът, когото представлява.
3.Пълномощникът е длъжен да упражнява правото на глас в съответствие с инструкциите (указанията) на упълномощителя, съдържащи се в пълномощното.
В случай, че пълномощникът се отклони от дадените му в това пълномощно инструкции, гласовете по тези акции за съответното гласуване, се считат за невалидни.
4.Пълномощникът може да представлява повече от един акционер в Общото събрание на Дружеството.
В този случай пълномощникът може да гласува по различен начин по акциите, притежавани от отделните акционери, които представлява.
5.Пълномощното за представяване на акционер в Общото събрание на акционерите трябва да е в писмена форма с нотариална заверка на подписа на упълномощителя, да е за конкретно Общо събрание, да е изрично и да посочва:
а/ пълните данни на акционера-упълномощител и пълномощника;

- б/ броя на акциите, за които се отнася пълномощното;
- в/ дневния ред на въпросите, предложени за обсъждане;
- г/ предложенията за решения по всеки от въпросите в дневния ред;
- г/ начина на гласуване по всеки от въпросите или когато такъв не е посочен, изрична клауза, че пълномощникът има право на преценка дали и по какъв начин да гласува;
- е/ дата, място и подпис.
- 6.Уведомяването за упълномощаване, може да се извърши и чрез използване на електронни средства.
В този случай Дружеството следва да бъде уведомено чрез получаване на следния електронен адрес info@mashstroy.bg в рамките на 2 работни дни преди деня на законния подпис (по смисъла на Закона за електронния документ и електронния подпис /ЗЕДП/) на акционера-упълномощител (за физическите лица) или на законния представител на акционера-упълномощител (за юридическите лица).
Към електронното уведомление за упълномощаване упълномощителят прилага сканирани оригинали на: пълномощното с нотариална заверка, изготвено по утвърдения от Дружеството образец, удостоверение за актуална регистрация, издадено не по-рано от 3 месеца преди датата на Общото събрание, като в случая, че същите са на чужд език, се представят, заедно със заверен превод на български език съгласно изискванията на действащото българско законодателство, като всички електронни образи на документите следва да са подписани с универсален електронен подпис на акционера-упълномощител (за физическите лица) или на законния представител на акционера-упълномощител (за юридическите лица).
7.Образец на пълномощното за представителство на акционер в Общото събрание, се представя на акционерите заедно с материалите за Общото събрание.
8.Всички пълномощни, заедно с придружаващите ги документи, трябва да бъдат получени на следния адрес: гр.Троян, ул.„Акад.Ангел Балебски“ №5 или на следния електронния адрес info@mashstroy.bg в рамките на 2 работни дни преди деня на Общото събрание – 21.04.2010 г., но най-късно в срок до 16.00 часа на 21.03.2010г.
9.Когато пълномощното е издадено на чужд език, се представя на Дружеството заедно със заверен превод на български език съгласно изискванията на действащото в страната законодателство.
10.Оттеглянето на упълномощаване, за което Дружеството е било надлежно уведомено, следва да се извърши по превиждане от закона ред.
11.Преупълномощаването с права по пълномощното, както и пълномощно, дадено в нарушение на горепосочените правила, е нищожен.
12.Гласуването чрез кореспонденция и електронни средства не се допуска.
13.Всеки, който представлява акционер или акционери в общото събрание на дружеството следва да уведоми за това дружеството най-късно 2 (два) работни дни преди деня на общото събрание.
Регистрацията на акционерите започва в 10.00ч. на 23.04.2010 г. на мястото на провеждане на ОСА.
За регистрация и участие в Общото събрание акционерите- физически лица трябва да представят документ за самоличност.Представяващите, когато са законни представители на акционери- юридически лица, трябва да представят документ за самоличност и заверено копие от удостоверение за актуална регистрация, издадено не по-рано от 3 месеца преди датата на Общото събрание, като в случая, че същите са на чужд език се представят заедно със заверен препис на български език съгласно действащото българско законодателство (Правилник за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа).
Писмените материали, свързани с дневния ред на общото събрание, са на разположение на акционерите на адреса на управление на дружеството- гр.Троян, ул. „Акад.Ангел Балебски“ №5 всеки работен ден от 9 до 17 ч. от датата на обявяване на поканата в Търговския регистър.Съгласно чл.115, ал.5 от ЗППЦК поканата, заедно с материалите за общото събрание е публикувана и на интернет страницата на дружеството www.mashstroy.bg, раздел, „Пресцентър“- секция „Материали за общо събрание на акционерите“.
При липса на кворум, на основание на чл.227, ал.3 от ТЗ, ОСА ще се проведе на 10.05.2010 г., от 11.00ч., на същото място и при същия дневен ред и то е законно независимо от представянето на незо капитал. В дневния ред на новото заседание не могат да се включват точки по реда на чл.223а от Търговския закон.

“Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от „Дунав Прес“ АД и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договораряния орган.”

Пари **КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ И ОБЯВИ НА ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ**

Търгове, конкурси, Корпоративни промени, Покани за обществени поръчки, Търговни предложения Изменения по наредби, Процедури по приватизация, Уведомления и групи обяви от частната и гържавната сфера

Цена за публикация:
0.66 лв./колон мм/ без ДДС

Срок за подаване на заявките: до 11 ч. в деня преди публикация

За допълнителна информация и заявки: тел.02/4395 853, e-mail: reklama@pari.bg

Богатите излизат по-богати от кризата

Повече от 7.8 млн. домакинства в САЩ имат състояние за над 1 млн. USD

Броят на домакинствата в САЩ, чието състояние надхвърля 1 млн. USD, е скочил с 16% миналата година, след като падна рязко по време на финансовата криза, информира Reuters.

В края на 2009 г. в САЩ е имало 7.8 млн. домакинства, чието състояние е надхвърляло 1 млн. USD, без в тази сума да се включва стойността на основното им жилище.

За сравнение броят на тези домакинства е бил 6.7 млн. през 2008 г. Броят на домакинствата с активи на стойност над 1 млн. USD се е свил с 27% през 2008 г. Настоящият брой на милионерските домакинства все още е доста под рекордните 9.2 млн., отчетени през 2007 г., сочи статистиката.

Ръст

Увеличението през миналата година идва с ръст на щатските фондови пазари.

Индексът S&P 500 скочи с 28% миналата година, а най-големите компании за управление на активи отчетоха добри печалби, след като цените на инвестициите им се възстановиха след срива от 2008 г.

Според същото проучване, цитирано от агенцията, броят на супербогатите домакинства, чието състояние възлиза на над 5 млн. USD, е нараснал със 17% миналата година до 980 хил. Домакинствата с активи за над 500 000 USD са наброявали 12.7 млн., или с 12% повече в сравнение с предходната година.

Рекорд

Богатите италианци също са станали още по-заможни по време на кризата. Това показва проучване на британската консултантска компания "Прайсуотърхаус Купърс", извършено съвместно с университета на Парма и цитирано отново от Reuters. Общото състояние на най-богатите 640 хил. семейства в Италия е възлизло в края на миналата година на рекордните 882 млрд. EUR, което е с 19% повече спрямо година по-рано. В тази категория влизат фамилията, които

► Общото състояние на най-богатите 640 хил. семейства в Италия е възлизло в края на миналата година на рекордните 882 млрд. EUR

притежават поне 500 хил. EUR под формата на финансови активи.

Полза

Богатите италианци са извлекли полза от щедрата данъчна амнистия за

авоари, държани в тайни банкови сметки в Швейцария и на други места. В резултат в страната са били върнати 85 млрд. EUR, на които до голяма степен се дължи увеличаването на богатството на най-замож-

ните фамилии. Очаква се общото състояние на богатите италиански семейства да нарасне и тази година с 5.3%. Оптимистичните данни за най-заможните слоеве от населението на Италия идват на фона на

далеч по-песимистичната статистика за състоянието на националната икономика. Миналата година брутният вътрешен продукт се е свил с 5% - най-голямото намаление след Втората световна война.

85

► млрд. EUR са се върнали в Италия след данъчна амнистия

Турски фамилии притежават 87 млрд. USD

► 38 турски милиардери живеят в Истанбул

В Турция живеят 24 жени милиардери

Общото богатство на стотените най-богати турци, управляващи състояние от над 1 млрд. USD, се увеличава през миналата година независимо от кризата, пише сп. "Форбс". Това богатство е достигнало 87 млрд. USD. Сумата е с 55%, или 31 млрд. USD, по-голяма от класацията за 2009 г., твърди в. Хюрриет. Хюсню Йозйегин, президент на

турския конгломерат Fiba Holding, оглавява класацията с лично състояние от 3 млрд. USD.

Сгелка

Контролираната от Йозйегин Credit Europe Bank наскоро беше закупена от базиланската в Полша Millennium Bank за неназована сума. Мехмет Емин Карамехмет, който наскоро беше осъден да прекара 11 години и 8 месеца в затвора, е подгласник с 2.9 млрд. USD.

Третият в класацията Шарик Тара, който през 2008 г. имаше малко под 4.1 млрд. USD, към края на миналата година е притежавал 2.6 млрд. USD.

Според изданието вследствие кризата личното богатство на най-състоятелните турци беше достигнало през 2008 г. рекордните 111 млрд. USD. Турбулентната 2009 г. го изведе до 56

млрд. USD.

Намаление

От 36 милиардери в долари броят им се сви до 13 души, като в класацията не влезе нито един представител на най-мощните фамилии в югоизточната ни съседка - Сабанджъ и Коч. Тримата представители на Коч се връщат в тазгодишната класация в списъка на милиардерите - Семахат Арсел, Рахми Коч и Суна Кирач. Паралелно с това в новия рейтинг за първи път влизат Шефкет Сабанджъ, Ахсен Йозокур, Айдын Доган, Дениз Шахенк, Ерман Илисак, Фарук Езчибаши и Тургай Чинер.

Завръщане

Сред 28-те топмилиардери има трима с фамилия Коч и двама - Сабанджъ. Богатството на 13-те членове на Сабанджъ възлизло на 10.3

млрд. USD, а на Коч - на 7.1 млрд. USD.

Дванадесет от тях, които бяха изпаднали от предишната класация, сега отново се завръщат в нея. Като се добавят Латиф Топбаш и Мехмет Рюстю Башаран, както и Сузан Сабанджъ Динчер, милиардерите в долари в Турция достигат 28 души.

Жители

В Турция има 17 фамилии със състояние, надхвърлящо 1 млрд. USD. Сабанджъ са най-състоятелните с техните 10 млрд. USD. Сред 100-те най-богати турци 24 са жени.

Съвкупното богатство на Топ 10 се увеличава за година с 6.5 млрд. USD до 22 млрд. USD. В първата десетка влизат 38 жители на Истанбул и 11 на Анкара. Следват градовете Адана и Артвин.

17

► фамилии в Турция имат състояние, надхвърлящо 1 млрд. USD

БИЗНЕС ТЕХНОЛОГИИ

Рекламор:
Христо Ласков
hlaskov@pari.bg
tel. 4395-865

Реклама:
Веселина Къртева
vkarteva@pari.bg
tel. 4395-847

Старт

3DC инвестира 5 млн. лв. в дейтацентър

Дейтацентър на стойност 5 млн. лв. откри българската компания 3DC. Проектът е част от портфолиото на инвестиционния фонд Neveq заедно с семантичната търсачка на „Онто-текст“, платформата за управление на информа-

цията favit.bg и още няколко проекта. Основен фокус на новооткрития дейтацентър ще бъдат услуги за колокация, коментират от компанията. За целта е предвидена площ от 3000 кв. м, а свързаността е гарантирана с двойно резервиране на всеки компонент от центъра. Компанията е основана от бивши кадри на мрежовия гигант Cisco у нас.

Пролетта иде в 3 измерения

Първите 3D телевизори ще се появят у нас още през април, производителите разчитат да увеличат продажбите и в България

Кризата промени и забърза плановете на водещите производители на електроника, които търсят начини да съживят продажбите си по света и у нас. Това накара водещите компании от сектора да избързат с дебюта на триизмерните телевизори, които са сочени за един от евентуалните катализатори на положително развитие на пазара през идните месеци. Така първите подобни предложения в България ще се появят още в средата на април, научи в. "Пари".

Планове

Корейската компания Samsung планира да представи своята серия

9000, която поддържа 3D технологии, през втората седмица на април. Официалната премиера бе в Южна Корея, на която от компанията си поставиха цел да продадат поне 2 млн. триизмерни телевизора до края на годината. Прогнозите са, че Sony ще пласира около 2.5 млн. подобни устройства, а плановете на Panasonic са за поне 1 млн. продажби до края на годината.

Каквото и да се случи обаче, серия 9000 на Samsung ще се появи по магазините у нас с пукването на пролетта и заедно с новите LED предложения от сериите 7000 и 8000, които обаче са само двуизмерни. Малко по-късно - в началото на лятото - Sony плани-

ра да въведе 3D в дома, превръщайки всекидневната в център на домашното развлечение с вълнуващи, изключителни триизмерни форми, коментира регионалният мениджър на компанията за страната ни Ангел Кугийски. Плановете на LG са триизмерните предложения на компанията да се появят у нас в средата на годината.

Както при всяка нова технология, така и при 3D телевизията цените първоначално ще са по-високи. Никой обаче не се ангажира с точни цифри колко точно ще струва един триизмерен телевизор у нас. Според прогнозите на Sony в началото цените ще са с около 20% по-високи спрямо „обикновените“ пло-

ски екрани, които не поддържат 3D. Първоначално обявената от Samsung цена на UN55C900 е 2.7 хил. USD за 55-инчов дисплей.

Прогноза

Въпреки мъглата около цените обаче ясно е едно - тази година е под знака на 3D TV, смята Кугийски. Което изкарва на дневен ред друг въпрос - този със съдържанието, което засега на практика липсва. Да, Sony обещава, че ще снима световното първенство по футбол в триизмерен формат, но то ще може да бъде гледано от ограничен брой потребители - тези, които следят Sky Sports. От друга страна обаче, обещаанията и надеждите са големи. Дори и вестниците (в лицето на La Dernière Heure от Белгия) се

включиха в триизмерната надпревара за джобовете на потребителите. А те би трябвало да се отпуснат дори и в България, поне през втората половина на годината, която трябва да дойде с така желаното възстановяване на продажбите. Или поне на това се надяват повечето имена от технологичния бранш.

Спънка

Друга спънка пред пазара е фактът, че за 3D забавление вкъщи е нужен не само един телевизор. Сред другите изисквания са 3D-съвместим Blu-ray, високоскоростен HDMI кабел и не на последно място - очила за всеки желаещ да гледа.

Друг е въпросът и доколко потребителите ще са склонни да отворят портмонетата си, за да заложат

на новата технология, която тепърва ще се налага на пазара. Да, със сигурност е по-приятно да гледаш „Аватар“ или „Алиса в страната на чудесата“ у дома, без да се налага да се борим за билети в препълнените кина. И все пак предпазливостта на потребителите и у нас е факт, като през декември 2009 г. средният разход на българина е паднал с над 3.3% спрямо година по-рано. Кое означава, че никой няма да се втурне да харчи безразсъдно за нови технологии. От друга страна обаче, българите са известни със склонността си да купуват най-новото и най-скъпото. Коя от двете черти ще надделее - времето и пазарът ще покажат.

Дебют**Sony се сдобри с магазин във Варна**

Sony откри втори магазин за по-малко от 2 седмици в България. След Vaio Ambassador в София компанията отвори официално своя първи Sony Center в морската столица Варна. Магазинът е четвърти подобен за

компанията в страната, а плановете са за откриването на центрове и в Стара Загора. Подобни представителства на Sony вече функционират в София и в Пловдив. Варненското представителство е с площ 160 кв.м, на които са представени най-новите попълнения в портфолиото на компанията.

Дистрибуция**„Асбис“ подписа с AVG**

IT дистрибуторът „Асбис“ подписа споразумение за дистрибуция с авторите на антивирусния софтуер AVG, съобщава компанията. Това е поредната стъпка в обогатяването на софтуерното портфолио на компанията, която вече разпрос-

транява OEM решенията на Microsoft и антивирусния софтуер „Касперски“. Сред най-популярните решения на AVG е Anti-Virus 9.0. У нас компанията е популярна с безплатния си софтуер, който обаче не може да бъде използван от корпоративни клиенти. Други предложения на компанията са AVG Anti-Virus&Firewall 9.0 и др.

Основен катализатор на пазара на 3D технологии и в България, и по света е съдържанието. Твърде малко компании предлагат на потребителите си триизмерно съдържание, с което да катализират покупката на подобен телевизор и харду-

ера към него. Ситуацията е подобна като при борбата на двата стандарта, които да наследят стандартното DVD - HD DVD и Blu-ray. Вторият стандарт победи не само заради по-добрите си технически характеристики, но и заради факта, че успя

да привлече повече производители на съдържание, които гарантираха, че ще разпространяват продукцията си ексклузивно на този формат. При 3D телевизорите подобна конкуренция няма, въпросът е кога ще се натрупа критичната маса.

Продажби на триизмерни телевизори, в млн. единици

2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
1.6	5.2	11.3	22.2	35.1

За какво ми е таблетът

Светът продължава да търси отговора на един въпрос: ще бъде ли успешен таблетът като пазарен модел? И по-точно кой ще си купи подобно устройство и най-вече за какво? Защото ofertите дори и към българските ентузиаста да са сред първите собственици на iPad на Apple вече не липсват. А отговорът, както стана ясно от рекламата му по време на връчването на „Оскар“-ите, идва след по-малко от месец в повратен момент за пазара.

Продажби

Устройството ще се появи на 3 април и очакванията са то да съживи продажбите на компютри. А те като че ли останаха някак бегло засегнати от икономическата криза. Да, спад в продажбите имаше, но към края на годината индустрията се върна към очаквания ръст. А прогнозите за 2010 г. също са оптимистични.

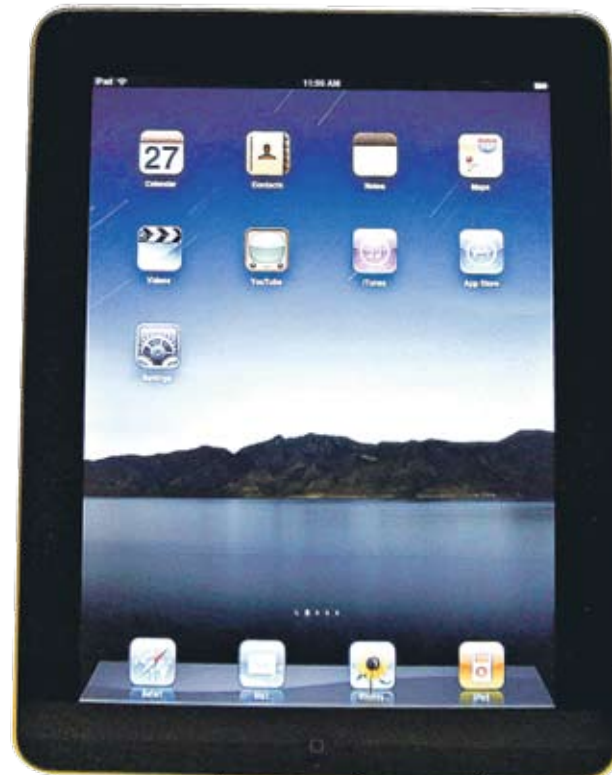
Това обаче не означава 100% сигурен успех за iPad, който по традиция на производителя си е противоречив продукт. И въпреки позитивните първи впечатления пак по традиция критиките към него не спират да ваят от началото на януари. Не че това означава нещо за многобройните фенове на продуктите на компанията. Кой обаче са те?

Цел

Основната идея на устройството е да улесни използването на компютъра. Защото дори и вкъщи PC-то рядко се използва за четене на книги. Камо ли за сърфиране или за гледане на филм. Е, това са основните функции на този таблет. И познате - той е доста по-малък от стационарен компютър или лаптоп, което обаче не се отразява на производителността му. Тоест, идеален е за четене след тежък работен ден. При това в хоризонтално положение, а не на бюро като в офиса.

От друга страна обаче, таблетът си има сериозни конкуренти в лицето на смартфоните, електронни четци на книги и лаптопи, които вече са наложени на пазара.

Тоест, основната задача на производителите на подобни устройства ще бъде да убедят потребителите, че трябва да похарчат още пари за ново устройство, което обединява вече налични технологии.

► На 3 април Apple ще се опита да омае потребителите със своя iPad. Очакванията и на компанията, и на конкурентите ѝ са са големи, защото успешен дебют означава нова пазарна ниша за всички

Предимства

Предимството на таблета е, че освен да съчетава обикновен електронен четец на книги, музикален плейер, интернет браузър и програма за гледане на филми в себе си, той дава възможност за увеличаване на функционалността му чрез допълнителен софтуер. Да, около 140 хил. приложения в App Store са на разположение на бъдещите собственици на iPad.

Отделно се очакват още приложения, които да бъдат писани специално за таблета, който е двойно по-голям от образаца си iPhone. А и очакванията към него са големи, при това не само от страна на Apple, а и на другите производители, които очакват с интерес развитието на този пазарен сегмент. И да стъпят на него в подходящия момент.

Христо Ласков

Предимства HP залага на Flash

► Освен iPad на пазара вече се продават и други подобни устройства, които обаче не предизвикват треперене в колената на потребителите, а именно - Slate на HP, който бе представен в самото начало на 2010 г.

► Негово основно оръжие в борбата за нагласа е Flash - софтуерът, помогнал на сайтове като YouTube да излязат на бял свят и да направят обмена на видео през интернет ежедневие.

► Flash в iPad обаче няма, което накара HP да го използва като свое предимство пред конкурен-

цията.

► Лидерът на PC пазара пусна 2 виега, в които демонстрира нови приложения, базирани на софтуера на Adobe. На тях се вижда как Slate ще „вижда всичко в интернет“.

► Таблетът на HP обаче няма да се появи на пазара преди средата на 2010 г. и ще бъде с цена почти колкото на конкурента си - около 500 USD.

► Скенниците обаче не смятат, че поддръжката на Flash може да бъде кой знае какво оръжие в ръцете на HP, която залага на операционната система Windows 7. ► Причината за тази позиция е, че всеобщото мнение в интернет е, че Flash постепенно отмира като технология.

Инициатива На кафе с идеи във вторник

Предприемачи и инвеститори се срещат на чашка кафе, за да обменят опит, идеи, контакти, а понякога дори и да започнат бизнес заедно. Това е Open Coffee Club - инициативата, която от няколко години набира

все повече фенове. Няма членска такса, няма ограничения за възраст, професия или интереси. Има обаче млади предприемчиви хора с идеи.

На една такава среща решихме да създадем фирма и да започнем да правим компютърни игри, споделя един от участниците. Други раздават визитки и разказват с какво се занимават. Трети търсят малко

насърчителни или „отрезвяващи“ съвети дали и как да започнат бизнеса си. Понякога се срещат и хора с костюми, проявили любопитство какво се случва тук и дали всъщност докато пият кафе, няма да попаднат на някого, с когото и да могат да работят заедно. Вече от две години идвам на сбирките, тук намерих много приятели, Open

Coffee Club е и място за социални срещи, не само за сериозни бизнес разговори, обясняват младите предприемачи. Ако и вие сте любопитни - в София срещите са всеки вторник в кафене Urban на „Московска“ 3, зад Народното събрание. Open Coffee Club вече има и във Варна, а от края на миналата година и във Велико Търново.

Интервю Томас Хигинс, управляващ партньор в Balkan Accession Fund

Начин на живот и още нещо

Екипът, който реализира идеята, понякога е по-важен от самата идея

► **Господин Хигинс, как вие самият станяхте предприемач?**

- Мисля, че винаги съм бил предприемач или поне съм се интересувал от предприемачество. Дори и още докато бях в училище. Тогава на последната страница на едно списание видях реклама, в която се предлагаше възможност за продажба на семена. Поръчах си и ги продавах в квартала. Бил съм част от различни предприемачески начинания.

► **Защо решихте да гоидете в България и да започнете бизнес тук?**

- Дойдох в България на 27-годишна възраст, веднага след завършването на магистратурата си в САЩ. Бях тук по едногодишна доброволческа програма, свързана с Българо-американския инвестиционен фонд (BAEF), който е създаден от САЩ за подпомагане на частния сектор. Така се случи, че започнах да работя за инвестиционни фондове, като помагах на предприемачи да развият бизнеса си. Това е доста интересно занимание и така неусетно вече минаха 17 години.

► **По-добри ли са условията за предприемачество в по-малките и по-неразвити държави?**

- През 90-те години много от бизнес дейностите, които се развиваха в България, и начинът, по който се правеше това, бяха копирани от вече доказали работата си модели на работа в САЩ или Европа. Смятам, че навсякъде има възможности и условия за предприемачество, но всичко зависи и от самите предприемачи.

► **Кои са възможностите пред предприемачите в България?**

- Вече има много компании, които също както в Америка са развили доста успешни ИТ бизнеси, и такива, базирани на интернет. България е страната, в която разходите за правене на бизнес са ниски. Освен това тя е и част от Европейския съюз, което е предимство

” **Предприемачите трябва да се фокусират в онази сфера, в която се чувстват най-силни и уверени. Трябва да имат страст и емоции, а не просто да следват „новите“ индустрии**

на всяко едно ниво на развитие на бизнеса. На практика няма бизнес, който да може да се развива в САЩ или Западна Европа, а да не може да се развива в България.

► **Има ли „мога“ в предприемаческите идеи?**

- Смятам, че предприемачите винаги се насочват към новите, развиващи се индустрии. В момента има много хора, които се занимават с възобновяеми енергийни източници. Интернетът също се развива, има и много ИТ фирми. Има предприемачески идеи и предприемачество в почти всеки сектор и във всеки сектор има бизнес, който може да бъде разработен. Да, има индустрии, които в определени моменти привличат вниманието на предприемачите, но дори и в традиционните индустрии има място за иновации и нов подход към бизнеса.

Това, което е важно за предприемачите, е да се фокусират в онази сфера, в която се чувстват най-силни и уверени. Там, където имат страст и емоции, а не просто да следват „новите“ индустрии. Трябва да си

отговорят на въпроса „Кои са моите силни страни и как мога да допринеса по най-добрия начин“.

► **Коя е била предприемаческата идея, която ви е направила най-силно впечатление?**

- Интернетът е нещо генерално например. Аз продължавам да се изумявам от начина, по който тази идея промени света. Все пак обаче бизнесът не е идея, а концепция. Той е свързан с много идеи. След първоначалната идва нова и нова, идеите се преразглеждат, променят се, за да се подобри и самият бизнес. Затова може би основната идея е само част от цялото.

► **Какво ценят потенциалните инвеститори в стартиращи компании - добрата идея или нейния автор, човека, който да може да генерира идея след идея?**

- Зад всеки успешен бизнес има един човек, който го задвижва и който създава екип. Не е чак толкова от значение кой идва с идеята, а кой е този, който може да създаде екип за реализирането ѝ. Този екип впоследствие ще генерира и нови идеи. Ако имате добра идея, скоро ще има и хора, които да я копират, затова е добре да се изгради солидна основа и дългосрочност, за което е нужно не просто човек с идеи, а екип, който работи като едно цяло.

► **Как кризата повлия върху предприемаческия дух?**

- Кризата определено направи нещата по-трудни, тъй като компаниите раз-

Визитка Кой е Томас Хигинс

► Томас Хигинс е инвестиционен банкиер и предприемач.

► Той е съосновател и управляващ партньор във фонда Balkan Accession Fund (BAF), който се занимава с дялово и мецанин финансиране в България, Румъния и рeгиона.

► Хигинс е акционер в JobTiger.bg, MoitePari.bg, CreditLand.bg и BizmartCredit.bg.

► Работил е в Българо-американския инвестиционен фонд (BAEF) в периода 1993-2005 г., където става управляващ директор и главен инвестиционен мениджър.

► Хигинс е основател и председател на неправителствената организация Empower United (Empower.bg), която прогължава традицията на BAEF да връчва награди за предприемачество, като създава наградата Empower. Организацията провежда и стажантска програма за развитие на млади лидери.

полагат вече с по-малко пари, което ги прави и по-предпазливи. Въпреки това тя създава и много възможности, но всичко опира до това тези възможности да бъдат разпознати.

► **Възрастта на човек има ли значение по отношение на предприемачеството?**

- Не, не смятам. Има предприемачи, които са създали бизнеса си на различна възраст. Например КФС е основана от полковник Сандърс, когато той е бил на 65 години.

Предприемачеството е по-скоро начин на мислене. Все пак повечето хора създават бизнеса си, когато са на 30-40 години, защото тогава вече имат опит и могат да разпознават бизнес възможностите по-добре.

Дарина Черкезова

Тест Предприемач ли си

Предприемачите са определена порода хора с няколко отличителни белега. Те са активни и инициативни, търсеци, а не чакащи хора. Те могат да дадат отговор на въпроса какво ще правят или поне какво искат да правят след 5 години. Представят си и как ще се е променил светът тогава, като дори още отсега се опитват сами да го променят. Предприемачеството до известна степен е вродено, то е начин на живот, но може и да бъде развито, смята Том Хигинс.

Всъщност не е задължително да се занимавате със собствен бизнес, за да

сте порода „предприемач“.

Имате предприемачески дух дори и когато работите за някой друг, стига да се опитвате да създавате стойност за своя работодател, т.е. да се опитвате да правите нещата по по-добър начин. Това включва и опити самите вие да станете по-добри в работата си.

Е, предприемач ли сте? Може би точно сега трябва да започнете да събирате смелост и да реализирате идеята си, която отлежава от години.

Предстоящо За 17-и път изложение "Алея на здравето"

Най-голямото специализирано изложение за здраве, красота и превенция на различни заболявания "Алея на здравето" ще се състои от 12 до 16 март в НДК. Форумът се провежда за 17-и път от "Мирта

Медикус" ЕООД. Изложението обединява над 80 фирми и организации. Ще има безплатни консултации за наднормено тегло и анорексия, здравословно хранене, методи за отказване от тютюнопушенето, остеопороза, белодробни проблеми и болести. А също съвети при проблеми на пациентите от конфедерация "Защита на здравето".

Редактор:
Светлана Желева
szheleva@pari.bg
tel. 4395-871

Реклама:
Деница Зарева
dzareva@pari.bg
tel. 4395-856

МОЯТ БИЗНЕС

Професията фамилен зъболекар пак е модерна

Грижата за 50-70 семейства осигурява стабилност на практиката и качество на услугата, казва д-р Атанас Додов

От 20 март бившият зам.-министър на здравеопазването и експерт от НДСВ д-р Атанас Додов отново облича бялата престилка. Той се връща в частния си зъболекарски кабинет в столицата след 8-годишен опит като политик. Желанието на д-р Додов е да бъде пак фамилен зъболекар. Опитът му сочи, че може да се грижи за денталното здраве на 70, дори на 100 семейства, за да има не само стабилна практика, но и да познава наистина отблизо проблемите на всеки свой пациент.

"И 50 фамилии да се обрънат към мен за услуги, са ми достатъчни. Професията е трудоемка и отговорна, човек не може безкрайно да увеличава своите пациенти, обяснява д-р Додов.

Равносметката

"Политиката ми даде пообщ поглед върху здравеопазването и по-дипломатично отношение към нещата, които лесно съм дележал на "да" или "не". Когато влязох в парламента, бях на 50 години, с изградени стереотипи на живот - бях с характер и позиция. Не знаех, че толкова трудно се планират някои неща. Тогава видях какво може и какво не може. Това обучава човека на търпимост, толерантност и дипломатичност."

Д-р Додов признава, че се чувства най-добре, когато се занимава с професията си на зъболекар. Има 30-годишен опит. "Времето минава бързо, скоро ставам на 60, а съм започнал да уча на 18-19 години стоматология в Медицинския университет в София", разказва той.

Изборът

"Известна случайност има в избора на професия. Играех добре баскетбол, исках да бъда ако не в националния отбор, поне в А група и един ден да бъда треньор. От шести-седми клас съм в плен на баскетбола. Тогава

40-90

► лв. струва една пломба в столицата

91

► млн. лв. е бюджетът на НЗОК за дентални услуги, което е само част от парите, които се въртят в зъболекарския сектор

бях в отбора на Сливен. Бяхме измежду 10-те най-добри отбора в България.

През тази година, когато трябваше да кандидатствам в Националната спортна академия - тогава Висш институт по физкултура, - обявиха нулев прием по специалност баскетбол и трябваше да избира нещо друго. По-късно стана ясно, че изобщо няма да има прием за баскетбол. Болезнено го изживях, но бързо прегледах по кои предмети съм силен. Бяха химия и биология и реших да кандидатствам стоматология. Успешно беше, от раз влязох", спомня си д-р Додов.

В гесетката

"Още от първите месеци видях, че професията зъболекар е за мен, тя подхожда и на темперамента ми. Това определено е професия за индивидуалисти. Но има и колективни неща, например изработката на един мост или протеза или извършване на една операция - тя винаги се прави в екип. За разлика от баскетбола, където самостоятелно човек не може да направи почти нищо, допълва той.

Специализация

Стоматолог-хирург е първата му специалност. Тя е

► Бившият депутат г-р Атанас Додов е инициатор на 40 поправки в закона за здравето СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

много интересна, защото човек трябва да има широки медицински познания, за да практикува една конкретна, привидно малка специалност, каквато е хирургичната стоматология. Особено ако човек работи в голям областен град, какъвто е Сливен. "Там имаше много тежки случаи", посочва д-р Додов.

Ново начало

"Дойде промяната и през 1990-1991 г. след разрешаване на частната практика не се колебах и открих собствен частен кабинет, с добра клиентела, с доста пациенти." Д-р Додов видимо се дразни от определението VIP пациент. Отношението на лекаря към пациента, независимо

какъв е, е еднакво, поне при него е така.

Освен това, когато зъболекарят живее в Сливен, а има пациенти от столицата и чужбина, клиентът идва за кратко и си тръгва обратно. "Затова не се чувствам комфортно, когато имам пациенти, които не мога да проследявам какво става", обяснява той. По същия начин и сега разсъждава.

Едно по едно нещата отново се връщат в работния ритъм. Когато човек се връща от политиката, хората гледат малко подозрително на него и ако изведнъж льсне с някаква луксозна клиника, всички ще си кажат: "Да, вярно е това, което се говори за тях", разсъждава д-р Додов. Около 15-

20 хил. лв. ще му трябват основно за консумативи и след малък ремонт всичко е готово.

Додов е спокоен за себе си - досега като политик името му не е замесвано в никакъв скандал или съмнение за участие в корупционни практики.

"Може да съм бил по-малко известен в парламента, но по-добре така." Малко хора обаче знаят, че Додов е инициатор на 40 поправки в закона за здравето еднолично, а не от името на парламентарната група. Сред тях са текстове за приемане на национална здравна стратегия. Много от поправките му в законите имат дисциплиниращ характер.

Светлана Желева

Инвестицията Без договор със здравната каса

► Кабинетът на г-р Додов е на скромните 30 кв. м, собствен е и има всичко необходимо за извършване на съвременна стоматологично лечение. "За всеки пациент се подготвям индивидуално", признава той.

► През 1996 г. жилището е купувано на пазарни цени, а зъболекарският стол е един от най-модерните.

► Д-р Додов планира за сега да не сключва договор със здравната каса.

twitter

Чурулик, чурулик

Непретенциозна класация за най-добър фалшив твит на политик. Или кой е @tsetska?

tsetska

hristolaskov: “@tsetska , откъде черпиш вдъхновение за култовите си постове?”

tsetska: “От @boiko , @bog и @berbatov.”

преди около 1 час

"Уважаема Социална мрежа, може ли да направите кампания на мартениците, където Бойко е Пижо, Цецка да е Пенда."

преди около 1 час

"Яне - неформалният лидер на неформалната група.

преди около 1 час

Вдигнахме акцизата, кога ще вдигаме ординатата?

преди около 1 час

Бойко: СИЛЕН запетайка МЪЖ удивителна

преди около 1 час

Аз - блондинката, Фидоска - брюнетка, и Данчето Ф. - червенокосата. Ние сме Бойко'с ейнджълс!

преди около 1 час

Нашето момиче Желева да звънне на Красьо Черничкия. Той има контактите, ще я уреди за каквото там иска в Брюксел.

преди около 1 час

Колеги от опозицията, ще извинявам оцъствия само ако сте в прокуратурата.

преди около 1 час

twitter.com/rjeleva

От коридорите на ЕК - Rumors worth spreading. Трябва да ида при учителката си по английски (като свърши със Стоичков) да ми го преведе.

преди около 1 час

twitter.com/fandakova

@marfuzii момченце, вместо да ми торМОЗИШ секретарката, хващай лопатата и да си изринал 2 спирки до довечера, сол ще ти дадем.

преди около 1 час

* @ е знак за отговор към даден потребител в Twitter.

Цецка е абсолютна звезда в Twitter. От всички фалшиви твитове на политици (а такива има все повече) авторът, който се представя за култовата председателка на Народното събрание, е може би най-оригинален. Например: “Аз - блондинката, Фидоска - брюнетка, и Данчето Ф. - червенокосата. Ние сме Бойко'с ейнджълс!” Или пък най-новото (към момента на приключване на тази статия): “Импийчмънт е възможен само за пичове.” Из “Конституция, джобно и илюстрирано издание”, ИК “ГЕРБ”

Въпреки че (twitter.com/tsetska) е следена само от 410 души, докато последователите на @boiko са над 750, фалшивата Цецка е много по-харесвана от лидера си заради свежото чувство за хумор и оригиналните си навременни коментари по събитията в държавата. Според данни на Google Ad Planner регистрираните българи в Twitter са около 100 хил.

Конкуренция

Сред другите имена на политици, които може да бъдат намерени в социалната мрежа, са: софийският кмет Йорданка Фандъкова (чието описание е: Ето я кметицата!); Симеон Дянков или икономическото дете чудо на Световната банка и България; Цветан Цветанов (вътрешен човек и дясна ръка на шефа) и дори самият шеф - тоест премиерът Бойко Борисов. Всички те коментират в неформална обстановка случващото се всеки ден, както и собствените си действия и управлението на държавата. От тях, освен Цецка естествено, си заслужава да бъде следен може би само @boiko. Твитовете на фалшивия финансов министър всъщност са линкове към материали от в. “Дневник”, а @fandakova не е поствала отдавна.

Кметицата

Йорданка Фандъкова (по-точно представящият се за нея) има почти 90 фена и само 13 поста, а последният е на 21 декември 2009 г. Тогава тя се заканва на @boytchev и @em40 с репликата “какво само се оплаквате, София е такава по силата на завещаното от @boiko, да не съм фея да оправя всичко?”, като има предвид големите преспи по улиците. Може би мълчанието ѝ се дължи на факта, че Столичната община продължава традицията да изпитва затруднения със снеговалежите.

Тайна

Кой стои зад фалшивите профили в Twitter на водещите имена от властта, остава добре пазена тайна. Въпреки че отговарят на въпроси на свои последователи в социалната мрежа, tsetska, boiko, jeleva и другите подобни на тях остават в неизвестност. Правилата на Twitter помагат за анонимността, тъй като за регистрация в социалната мрежа не се иска дори и валиден имейл адрес. Това обаче добавя допълнителен чар към следенето им, защото никога не знаеш какво да очакваш като коментар.

Например според tsetska “прецедентът е толкова смотан, че даже и фалшив твитър си няма”. Но тя не е права, защото parvanoff се появи с гръм и трясък в Twitter. Непосредствено след като “прецедентът” (президентът на страната Георги Първанов) публикува стенограмата от разговора си с вицепремиера и министър на финансите Симеон Дянков, реакцията на @boiko не закъсня. Гоце Първан-off е лаконичният коментар на fake премиера. И е почти в унисон с реалната личност, която заяви, че Първанов ѝ е забил нож в гърба. Отговорът: Вие и в този последен случай провокирате конфликт между институциите. И докато се чудим кой кой е в Twitter, насладете се на едни от най-култовите постове на @tsetska, @boiko и останалите персонажи от социалната мрежа.

Христо Ласков